

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Keski-Suomen reservipiirien lehti • www.ksmaanpuolustaja.fi • Nro 3, syyskuu 2022 • 41. vuosikerta

POP

Aidosti paikallinen - Varmasti suomalainen

POP Pankki

KONNEVESI KANNONKOSKI KYJJÄRVI LÄNNEVESI

Tervetuloa asioimaan!

www.poppankki.fi

Sujuvaan arkeen ja
huolettomaan huomiseen

Me olemme täällä, kun tarvitset neuvoja
unelmien saavuttamiseen tai apua arjen
raha-asioihin. Tervetuloa meille!

op.fi/keski-suomi

OP Keski-Suomi

Keski-Suomen Maanpuolustaja 3/2022

41. vuosikerta

Poimintoja tästä lehdestä:

* Pääkirjoitus - varautuminen	4
* Moskovan kummalliset kuulumiset	5
* Päämajasymposium Mikkelissä	7
* Panssaridivisioona 80 vuotta	9
* Maanpuolustusjuhla Joutsassa	12
* Viitasaarelle kotirintamanaisten muistomerkki	28

Kansikuva/Tapio Paappanen: Ohimarssin kärki Keski-Suomen maanpuolustusjuhlassa Joutsassa 7.8.2022.

Kuva/Ilkka Toivanen

Julkaistu aiemmin Savon Sanomissa.

PÄÄKIRJOITUS

Arjen häiriöt ja poikkeustilanteet – varaudu!

Suomalaisen yhteiskunnan varautumisen yhteistoimintamallia kutsutaan kokonaisturvallisuudeksi. Kokonaisturvallisuus tarkoittaa sitä, että yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Valmiuslain (1552/2011) ja pelastuslain (379/2011) mukaan varautuminen tarkoittaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Yhteiskunnan varautumisen tavoitteena on turvata elintärkeät toiminnot oikeusvaltioperiaatte huomioon ottaen.

Valtio, kunnat, yritykset ja yhteisöt tekevät jokainen valmius- ja varautumissuunnittelua omalla sarallaan. Yksilön näkökulmasta jokaisen kansalaisen tulisi varautua siihen, että tavallinen arki voi häiriintyä onnettomuuden tai poikkeustilanteen takia. Varautuminen on ennaltaehkäisyä ja harjoittelua siltä varalta, että jokin riski toteutuu. Vakavissa poikkeustilanteissa viranomaiset eivät välttämättä ennätä heti kaikkien avuksi, vaan kohdistavat voimavaroja eniten avun tarpeessa olevien auttamiseen. Tällöin omatoimisuus ja omavaraisuus voivat pelastaa pulasta tai antaa lisäaikaa viranomaisten toiminnalle.

Varautuminen, niin yksilön, kotitalouksien, kuntien kuin yhteiskunnan osalta, on tärkeä toimi henkilökohdaisella tasolla arjessa kuin poikkeusolojen aikana. Kaikenlainen valmistautuminen ja varautuminen ihmiselämän poikkeusaikeihin parantaa yhteiskunnan kriisinsietokykyä.

Kriisinsietokyvystä ja kriiseistä palautumisesta käytetään usein termiä resilienssi – mikä on sinun resilienssisi?

Yksilön, kotitalouksien, kuntien ja yhteiskunnan tulee normaaliaikoina luoda järjestelmät ja toimintamallit poikkeusoloissa toimimista varten. Varautumalla pahimpaan tulee myös otettua huomioon normaaliaikoinakin toimintaa ahdistavat esteet. Yksi esimerkki olkoon kotivara, joka sisältää normaalisti kotitalouksissa kierrossa olevien elintarvikkeiden ja tavaroiden täydentämisen niin, että varastossa on tarvikkeita

kokoajan esimerkiksi viikoksi. Tällöin pienet kotitalouden yllättävät tilanteet tai vaikkapa myrskyn estämä ajomatka kauppaan, ei heti tuo vaikeuksia esimerkiksi ruuan saantiin. Selviätkö läheistesi kanssa 72 tuntia vaikkapa pitkäkestoisen sähkökatkon aikana talvipakasssa? (www.72tuntia.fi)

Keski-Suomen reservipiiriin on perustettu yhteinen varautumistoimikunta. Toimikunnan tehtävänä on kehittää yksilöille valmiuksia ja kykyjä toimia yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä tehtävissä sekä luoda yksilölle valmiuksia arjen turvallisuutta varten. Varautumistoimikunta kehittää yhteistyössä MPK:n kanssa varautumiskoulutusta ja pitää yhteyttä kokonaisturvallisuuden kentän eri sidosryhmiin Keski-Suomessa. Toimikunnasta lisää lehden sivuilta.

Paras tapa lisätä kriisinsietokykyä on varautuminen.

*Timo Salo
Puheenjohtaja
Varautumistoimikunta
Keski-Suomen reservipiirit*

Moskovan kummalliset kuulumiset

Venäjän media uutisoi lähes päivittäin silmiämme pyöristäviä juttuja. Sauli Niinistö on psykoosissa, Liettuan itsenäisyyden tunnustaminen pitää perua, Venäjän pitää ottaa Alaska takaisin, entinen presidentti Medvedev keksii uusia tapoja miten hän vihaa ukrainalaisia tai kertoo täydellistä potaskaa talvisodan ”Mannerheim-linjan” bunkkereihin turhaan tuhlatuista suomalaisten rahoista, linjaan, jonka puna-armeija kuitenkin sodassa mursi.

Ulkoministeriön viestintäjohtaja Marija Zaharova uhkaa Venäjän vastaavan vakavilla toimilla lännen Venäjää arvostelevia toimijoita ja samalla julkaisee mansikansyönnistään videon.

Tässä mölyssä ei periaatteessa ole mitään uutta. Sävy on vain tänä vuonna muuttunut rumemmaksi, röyhkeämmäksi ja mauttomammaksi Venäjän aloitettua sodan Ukrainassa.

Venäjän vallanpitäjät ovat aina käyttäneet hämäyskeinona täyttää informaatiotila erilaisella metelillä, jossa viestit ovat valheellisia ja ristiriitaisia keskenään. Näin Venäjän eliitin puheet saavat enemmän huomiota ja samalla lännen huomiot jakaantuvat. Alaskan saanti takaisin ja Liettuan itsenäisyyden peruuttaminen vievät ajatuksia pois Ukrainasta.

Putin ja Kreml antavat laajoja vihjeitä siitä mikä olisi toivottavaa. Ministerit, senaattorit, duuman jäsenet, kuvernöörit, virkamiehet ja kaikenlaiset muut julkiset kommentaattorit yrittävät sitten päätellä, mitä Putin ehkä haluaisi heidän sanovan. Kilpalaulantaan kannat-

taa syöttää vaikka vuonna 1867 Yhdysvalloille myydyin Alaskan palauttaminen. Se on esittäjälle vaaraton. Typeryydestä ei kukaan rankaise, mutta esittäjä voi ”laulannallaan” saada hallitsijan huomion ja se voi taata joskus ehdotusten läpimenoa. Entistä itsevaltaisemmalla Venäjällä on julistettava uskollisuutta johtajalle säännöllisesti ja aiempaa äänekkäämmin.

Venäjän ulkoministeriön aseman tasaista heikkenemistä alettiin korjata nimittämällä viestintäjohtajaksi Marija Zaharova. Hän alkoi kommentoida kaikkea ärhäkästi ja lisäsi kierroksia. Kuviteltuihin loukkauksiin on vastattu röyhkeästi ja loukkaavaa kieltä ei vältellä.

Venäjän johto puhuu Venäjästä nyt vain lännen kataluuden uhrina, joka on pakotettu vastaamaan. Julkisesta puheesta on tullut ärtynyttä, pilkallista tai jopa vihaista.

Moskovan kummalliset kuulumiset eivät tule tähän loppumaan. Sotilastekninen operaatio Ukrainassa on jämähtänyt paikoilleen ja tappiot ovat olleet suuria. Krimillä ja Harkovassa tapahtuneet Ukrainan armeijan onnistumiset ovat oleellisesti heikentäneet venäläisten joukkojen iskukykyä. Jäämme odottamaan miten tämä revohka selitetään onnistuneena operaationa.

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Harjoitustoimintaa, syksyn kutsuntakierros ja syyskuulumisia Keski-Suomen aluetoimistosta

Keski-Suomen Maanpuolustajan lukijoille!

Kesä on kääntynyt syksyksi, mutta kesä 2022, kesän harjoitustoiminta ja Keski-Suomen hieno maanpuolustusjuhla Joutsassa ovat edelleen lämmin muisto. Kiitokset vielä Joutsan kunnalle ja joutsalaisille. Tätä artikkelia kirjoitettaessa on syksyn kutsuntakierros jo pitkällä ja loppusyksyn kertausharjoitusten valmistelut hyvässä vaiheessa.

Puolustusvoimat on lisännyt harjoitustoimintaa

Puolustusvoimat on kansainvälisen kiristyneen tilanteen johdosta tehostanut toimintaansa eri tavoin ja saanut sitä varten myös lisäresursseja. Kesän aikana Puolustusvoimien kansainvälinen harjoitustoiminta on saanut ansaitsemaansa julkisuutta. Nopealla aika-tilalla järjestetyt mittavat harjoitukset ja niiden onnistunut toteutus ovat osoitus maa-, meri- ja ilmavoimien joukko-osastojen henkilökunnan korkeasta ammattitaidosta. Valmistelujen tiukasta aikataulusta huolimatta palvelusturvallisuudesta ei luonnollisesti ole tingitty. Harjoituksissa tulevien liittolaismaiden sotilaat pääsivät näkemään suomalaisen osaamisen harjoitusten organisoinnissa kuin varusmiesten ja reserviläisten toiminnassa. Tällä ta-

voin syntyä keskinäinen luottamus. Hienoa työtä kollegat!

Lisäresursseja Keski-Suomeen

Puolustusvoimille osoitetut lisäresurssit vaikuttavat myös Keski-Suomen alueella. Kuluva syksyn aikana kertausharjoitustoiminta kehittää merkittävästi Keski-Suomen paikallispuolustuksen suorituskykyä. Toiminnan luonteen vuoksi kaikista harjoituksista ei välttämättä tiedoteta julkisuuteen eikä harjoitustoiminta aina näy katukuvassa. Esimerkiksi juuri päättyneen paikallispuolustusharjoituksen aikana useita kymmeniä keski-suomalaisia reserviläisiä osallistui jalkaväen ja pioneerijoukkojen taisteluumuntopoihin ja taisteluharjoituksiin Hämeenlinnan Hätilässä. Reserviläiskouluttajilla oli merkittävä rooli ammuntojen ja harjoitusten toteuttamisessa.

Asevelvollisuus aika alkaa kutsunnoilla

Kuten valtiojohto on todennut, vahvan kansallisen puolustuskyvyn ja Nato-jäsenyyden yhdistelmä on uskottava turvallisuusratkaisu pitkälle tulevaisuuteen. Tässä kokonaisuudessa on yleinen asevelvollisuus keskeisessä roolissa.

Käytännössä asevelvollisuus aika alkaa kutsunnoilla. Tänä syksynä Keski-Suomen aluetoimisto järjestää yhteen-

sä 32 kutsuntatilaisuutta 17:lla eri paikkakunnalla. Yhteensä kutsunnanalaisia tilaisuuksiin osallistuu melkein 2000 henkilöä. Koko maassa aluetoimistot järjestävät yhteensä yli 540 kutsuntatilaisuutta kaikkiaan 244:llä paikkakunnalla. Yleisenä periaatteena on se, että kutsuntatilaisuudet järjestetään siellä missä kansalaiset ovat, eli kunnissa ja kaupungeissa. Joissakin tapauksissa on kuitenkin tarkoituksenmukaista yhdistellä kutsuntatilaisuuksia. Näin toimitaan myös meillä Keski-Suomessa.

Kutsuntatilaisuudessa määrätään kutsunnanalaisen palveluskelpoisuus, jonka perusteella kutsuntalautakunta päättää jatkosta. Palvelukseen määrättävälle se tarkoittaa sitä missä ja milloin varusmiespalvelus alkaa. Kainuun Prikaati ja Ilmasotakoulu ovat tyypillisiä keski-suomalaisen nuorten miesten palveluspaikkoja. Palvelukseen astumisaika määrätään johonkin kutsuntavuotta seuraavan kolmen vuoden vuosittaisesta kahdesta erästä. Lähtökohta on se, että ainakin joko palveluspaikka tai palveluksen aloittamisajankohta toteutuu kutsunnanalaisen toiveiden mukaisesti. Puolustusvoimien tarpeen lisäksi palveluksen aikana osoitettu kyvykkyys ja omat toiveet puolestaan vaikuttavat siihen minkä sisältöiseksi varusmieskoulutus muodostuu.

Loppuvuoden tapahtumia

Seuraavat kaikille avoimet maanpuolustusillat järjestetään **Konnevedellä 5. lokakuuta ja Äänekoskella 11. lokakuuta.**

Konneveden maanpuolustusilta järjestetään yhteistyössä Konneveden kunnan kanssa ja poikkeuksellisen näyttävällä ohjelmalla juhlistetaan kunnan 100-vuotista historiaa. Lisätietoja ohjelmasta on saatavissa Keski-Suomen reservipiirien verkkosivuilta: www.ksrespiirit.fi

Jyväskylän maanpuolustusilta pidetään 29. marraskuuta Jyväskylän Ammattikorkeakoulun auditoriossa.

Keski-Suomen reservin ylentämis- ja palkitsemisjuhla järjestetään **Jyväskylässä 5. joulukuuta.** Tilaisuuteen lähetetään henkilökohtaiset kutsut.

Erinomaista syksyn jatkoa toivottaen!

*Everstiluutnantti
Yrjö Lehtonen*

*Keski-Suomen
aluetoimiston päällikkö*

Mika Aaltola Mikkelissä: "Ukrainan sota ei johda rauhaan, vaan konflikti jatkuu vuosia"

Mikkelissä järjestettiin 6.7. Päämajasymposium 13. kerran. Sinne kokoontuivat maan turvallisuuspolitiikan kärkinimet keskustelemaan Euroopan tilanteesta. Musiikkitalo Mikaelin jokainen istumapaikka täyttyi asiasta kiinnostuneista kansalaisista. Venäjän oikeudeton hyökkäys Ukrainaan teki aiemmin lukkoon lyödyt symposiumin turvallisuusteemat entistä ajankohtaisemmiksi.

*Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Pohdintaa Mannerheimista

Symposium käynnistyi apulaisprofessori, Sotahistoriallisen seuran puheenjohtaja Mikko Karjalaisen alustuksella Mannerheimista. Karjalainen pohdiskeli mm. mitä Mannerheim ajattelisi vuoden 2022 tapahtumista.

Paneelikeskustelut pääantina

Kaksi huippuasiantuntijoiden paneelikeskustelua oli symposiumin pääanti. Ylen toimittaja Jussi-Pekka Rantanen johti paneelikeskustelua, joista ensimmäisen aiheena oli Suomen poliittinen turvallisuus. Toinen keskittyi Suomen sotilaalliseen varautumiseen.

Poliittinen turvallisuus

Keskustelemassa olivat Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola, Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn, apulaisprofessori Katri Pynnöniemi Helsingin yliopistosta ja kansanedustaja Antti Häkkinen (kok).

– Valtahaasteesta on kysymys. Venäjä haastaa Yhdysvaltoja ja toivoo Kiinaa mukaan. Oma käsitykseni on, että Venäjän aggressio Ukrainassa ei pääty rauhaan, vaan se päättyy useita vuosia kestävään konfliktiin. Siihen kannattaa myös Suomessa varautua, totesi Mika Aaltola ensimmäisessä paneelissa.

Olli Rehn muistutti suomalaisia siitä, että ukrainalaiset maksavat kovinta hintaa Venäjän bruttaalin hyökkäyksen vaikutuksista, jotka heijastuvat ikävästi myös Suomeen. Energian ja polttoaineiden hintojen nousu näkyy jokaisen elämässä.

Katri Pynnöniemi totesi venäläisten olevan Venäjän johdon kanssa vastuussa Ukrainan tilanteesta pysymällä hiljaa. Venäjän poliittisessa järjestelmässä yksilön on helpompi olla hiljaa kuin astua näyttämölle ja olla eri mieltä.

Myös Suomen suhteet Venäjään tulevaisuudessa olivat esillä. Presidentin toimivaltuudet ovat nyt keskittyneet pitkälti EU:n ulkopuoliseen ulkopoliittikkaan, Venäjä, Yhdysvallat ja Kiina. Jatkossa Suomen Venäjä-suhdetta operoidaan NATO:n ja EU:n kautta, totesi Antti Häkkinen.

Suomen sotilaallinen varautuminen, huoltovarmuus ja kriisinsietokyky

Jussi-Pekka Rantasen johdolla sotilaallisesta varautumisesta keskustelivat Puolustusministeriön kansliapäällikkö Esa Pulkkinen, Hybridiosaamiskeskuksen tutkimusjohtaja Hanna Smith, Huoltovarmuuskeskuksen toimitusjohtaja Janne Känkänen ja Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori prikaatikenraali Mika Kalliomaa.

Pohdinta aloitettiin teemasta mitä Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on tähän mennessä opettanut. – Päälimmäinen oppi on se, että Suomessa on tehty hyviä ja pitkäkestoisia ratkaisuja. Puolustustamme ei ole missään vaiheessa ajettu alas, totesi Kalliomaa.

Olemme aina olleet varautuneena totaaliseen sodankäyntiin. Venäjällä arvostetaan voimaa ja sitä ollaan valmiita käyttämään. Mutta Venäjällä tunnetaan myös kunnioitusta Suomea kohtaan, totesi Esa Pulkkinen. Hän myös totesi, ettei uskonut Venäjän lähtevän hyökkäämään Ukrainaan. Venäjä ei ollut siihen valmis ja samalla se aliarvioi Ukrainan puolustuskyvyn.

ai-
van kuin vuonna 1939 Suomen taistelutahdon.

Venäjä on vuosia jatkanut monenlaista hybridivaikuttamista. Tätä toimintaa ei saatu Ukrainassa pysäytettyä ja se johti Ukrainan yhteiskunnan epätasapainoon, sanoi Hanna Smith. Jälkikäteen ajatellen, siihen olisi pitänyt puuttua jo vuosia aiemmin.

Huoltovarmuuden suhteen Ukrainan kestävyys on yllättänyt. Maksuliikenne, kännyköiden toiminta ja elintarvikehuolto ovat ainakin pinnallisesti katsottuna toimineet yllättävän hyvin, sanoi Huoltovarmuuskeskuksen Känkänen. Verkkoihin perustava toiminta on hämmästyttävän kestävä. Vaikka joku rikkoontuu hetkeksi, se saadaan nopeasti korjattua, totesi Känkänen.

Venäläisten kiinteistökaupat Suomessa

Hanna Smith: ”Kiinteistökaupat ovat yksi esimerkki hybridivaikuttamisen estämisen vaikeuksista. Koska myös tavalliset ihmiset tekevät kauppaa. Tällä hajotetaan yhteiskunnan yh-

tenäisyyttä, kun keskustellaan, onko tästä ja tästä kiinteistö-kaupasta uhkaa.

Esa Pulkkinen: ”Taloudellinen vaikuttaminen kuuluu osaksi hybridivaikuttamista. Vaikuttamisen kirjo on laaja ja meidän pitää olla valppaana monella osa-alueella.”

Henkinen kriisinkestävyys

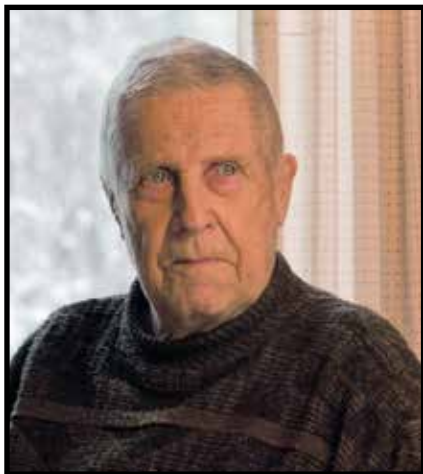
Suomen sotilaallisen varautumisen selkärangana on riittävän puolustusmateriaalin lisäksi erityisesti henkinen kriisinkestävyys, josta on pidettävä huolta myös jatkossa. Tästä kaikki panelistit olivat samaa mieltä.

Hanna Smith nosti esiin kaksi asiaa Suomesta: ”Meillä on yleinen asevelvollisuus, jota ehkä laajennetaan yhä useammille naisille ja meidän peruskoulu, jossa on tuotu kansallisia eri yhteiskuntaluokista yhteen. Nämä ovat meidän erittäin tärkeitä kansallisia erikoisuuksia.” Yleinen asevelvollisuus ja peruskoulu ovat aut-

taneet pitämään Suomea yhtenäisenä. Maanpuolustusta ei ole ulkoistettu köyhille eikä yläluokan lapset käy omia koulujaan. Molemmista riittää jatkossakin kehitettävää. Sosiaalinen eriytyminen on pidettävä kurissa ja Puolustusvoimien on kehitettävä toimintojaan niin, että yleinen asevelvollisuus tuntuu kaikista ikäluokista reilulta.

Rauli Lehtivaara in memoriam

Päätoimittaja vuosina 1991-1994

Rauli Lehtivaara syntyi 15.3.1933 Viipurissa ja menehtyi 23.7.2022 Jyväskylässä

Rauli opiskeli ensin kansakoulunopettajaksi ja toimi opettajana Toijalassa. Hän jatkoi opintojaan Jyväskylän yliopistossa pääaineenaan Suomen kieli ja kirjallisuus, sivuaineena historia. Valmistuttuaan aineenopettajaksi Rauli oli opettajana Keski-Suomen yhteislyseossa, josta siirtyi Jyväskylän Lyseon äidinkielen ja kirjallisuuden opettajaksi. Hän jäi eläkkeelle vuonna 1995. Sotilasarvoltaan Rauli oli luutnantti.

Rauli oli hyvin aktiivinen kuolemaansa asti. Rakkaita harrastuksia oli puutarhan hoito niin kotona Tikkakoskella kuin kesäpaikassa Lannevedellä. Tärkeää hänelle oli järjestötoiminta, erityisesti reserviupseerit ja sotaveteraanit. Vapaa-aikana Rauli harrasti kirjoittamista, mm. soittokunnan historiikin ja lehtikolumneja. Rakkaita Raulille oli myös kaksi lapsenlasta.

Kunniamerkit:

- Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan ritarimerkki
- sotilasansiomitali
- sotainvalidien veljesliiton kultainen ansiomerkki
- Suomen kaupunkiliiton hopeinen ansiomerkki
- reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali
- maanpuolustuskiltojen hopeinen kiltaristi
- reserviläisliiton pronssinen ansiomitali

Rauli oli järjestelmällinen, ahkera, ja isänmaallinen. Opettajana hän oli vaativa ja oikeudenmukainen. Muistamme hänet myös välittävänä ja huolehtivana pappana ja appena.

Riitta Lehtivaara

Pitkään taivaltaneen reserviupseerin testamentti

Raulin taivalluksen kartta ei monta nimeä sisällä: Viipuri, Tampere, Tikkakoski. Ensimmäinen merkinnee yleensä paljon. Useita kertoja pyysimme häntä mukaamme piirin järjestämille sotahistoriallisille Karjalanmatkoille. Vastaus oli surullinen katse ja pään puistaminen. Kultaisen lapsuuden muistot Viipurissa saivat säilyä ehjinä, mutta menetysten arvet jäivät vaikuttamaan ja ohjasivat toimintaa ja maailmankuvaa pysyvästi.

Lapsuuskodin menetys lienee aiheuttanut orpouden tunteen, joka synnytti tarpeen toimia. Rauli osallistui perustajajäsenenä Tikkakosken Reserviupseerikerhon ensimmäiseen kokoukseen 14.5.1970. Hänen sitoutumistaan todistavat useat oman yhdistyksen toimintakilpailuvoitot, RUL:n korkeimmat ansiomitalit, SVR:n ritarikunnan ritarimerkki, sotilasansiomitali piirilehden kolmivuotisesta päätoimittajan tehtävistä.

Mitä sisälsi vapaaehtoinen maanpuolustustyö 90-luvulla, joka lienee ollut Raulin reserviläistyössä toimeliain jakso? Luettelo on monipuolinen: kokouksia, kilpailuja, koulutusta, linjanraivaustal-koita, kokelasiloja, veteraanien avustamista, veteraanien korsuiltoja, ammuntaa ja maastoharjoituksia.

Työllistävin ja vaikuttavin tehtävistä oli vuodet 91-94 piirin jäsenlehden päätoimittajana: 12 lehteä, toistasataa sivua senaikaissilla välineillä ja menetelmillä vaativat yhteensä kuukausien työpanoksen, ilman kulukorvauksia.

Mikä olisi nykytilanteessa Rauli Lehtivaaran ohje nuorille reserviupseereille, joista ainakin Tikkakosken yhdistyksessä on pula? Löysin joukon kelpollisia ja koreita lauseita. Ei Rauli olisi niitä kelpuuttanut, vaikka olikin maailman vanhimman suomenkielisen lukion äidinkielen opettaja. Hän yleensä toimi mieluummin kuin puhui. Siksi valitsen hänen testamentikseen nuoren upseerin tavallisen, mutta vaikeimman käskyn: Seuratkaa!

Antti Alaranta

Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehden päätoimittaja 1994-1996

Panssariprikaatin komentaja eversti Rainer Kuosmanen.

Panssariprikaatin vuosipäivän paraatissa esiintyi mm. sodanajan T34-panssarivaunu.

Panssaridivisioona 80 vuotta

Eversti Rainer Kuosmanen puhe 29.6.2022

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, arvoisat kutsuvieraat ja hyvä Panssariprikaatin henkilöstö!

Panssaridivisioonan perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 80-vuotta. Se on erinomainen syy juhlia Panssariprikaatin vuosipäivää jälleen näyttävästi. Veteraanisukupolven pohjustama panssariaselain polku vie määrätietoisesti eteenpäin ja panssaroidut joukot ovat säilyttäneet vahvan asemansa osana puolustusjärjestelmää.

Ylijohdon reservi 1944

Hyvin koulutettua Panssariyhtymää käytettiin kesän 1944 torjuntataisteluissa siellä, missä vastustajan paine oli kovin. Ylijohdon reservinä toimineen Panssaridivisioonan taistelulla tuli saada vastustajan hyökkäyksen kärki tahtumaan. Suorituskykynsä divisioona muodosti ennen kaikkea koko asemasotavaiheen kestäneellä tinkimättömällä kouluttautumisella. Sodanaikaisen divisioonan perintönä tämän päivän panssa-

riaselaji ylläpitää nopean toimeenpanon kulttuuria. Tämän takeena on edelleen voimissaan oleva tinkimätön koulutuskulttuuri, jossa on jatkuvan parantamisen ote.

Nykyisyydestä löytyy suorituskykyä

Toukokuinen mekanisoitujen joukkojen taistelu- ja ampu-maharjoitus ARROW22 osoitti jälleen, että panssaroidut joukot ovat suorituskykyisiä ja perinteidensä arvoisia. Harjoitus myös osoitti, että olemme täysin vertailukelpoisia läntisten kumppaneidemme kanssa ja kansallisessa toimintaympäristössä me olemme usein antavan osapuolena - kansainväliset kumppanit tulevat meidän harjoituksiin oppimaan.

Panssariprikaatin mekani-soidut harjoitukset rakennetaan aina siten, että menestyäkseen on joukkojen tehtävä saumatonta yhteistyötä sekä käytettävä aktiivisesti kaikkia suorituskykyjään. Kattava simulaattoriavusteisuus takaa laadukkaan palautteen jokaisen taistelun jälkeen ja seuraava päivä on aina edellistä vaativampi. So-

danaikaisen Panssaridivisioonan ”koulutussirkus” elää siis edelleen, mutta modernissa muodossa.

On ollut suurta viisautta, että menneinä vuosikymmeninä on huolehdittu myös suomalaisesta panssariaseesta sekä ymmärretty mekanisoitujen joukkojen erityispiirteet, harjoitusjärjestelmää myöten. Ilman kansallista mekanisoitua joukkoa ja sen laadukasta harjoitustoimintaa ei myöskään kansainvälisten mekanisoitujen kumppaneiden kanssa toiminen onnistuisi tuloksetta - tämä on myös sotilaallista liittoumista vahvasti tukeva seikka.

Liike, suoja ja tulivoima

Ukrainassa käytävä sota osoittaa, että panssaroidut joukot ovat edelleen keskeinen taistelulukentän elementti. Maasodan käynnissä vain panssariaseesta yhdistyvät samassa paketissa liike, suoja, johtaminen sekä tulivoima. Panssariasetta kuitenkin haastetaan, joten suorituskykykehityksessä tulee meidänkin pysyä mukana. Tämän hetkinen suorituskykymme vastaa hyvin mahdolliseen uhkaan,

Historian lehdiltä poimittu moottipyöräpartio paraatissa.

mutta näkymää tulevaisuuteen jo kartoitetaan. Varmaa on se, ettei panssariasielaji tule menettämään merkitystään nähtävissä olevassa tulevaisuudessa.

Kiitokset henkilöstölle ja tukijoille

Kiitän Panssari-prikaatin tukijoita siitä arvokkaasta työstä, jota olette tehneet joukkomme eteen, vuosikymmenten perinteet eivät olisi syntyneet ilman teidän tukeanne - panssariasielajista on tullut yksi suuri perhe. Panssari-prikaatin palkattu henkilöstö sekä varusmiehet, haluan lopuksi kiittää erityises-

ti kaikkia teitä. Teidän vahvalla asenteella suorittamanne palvelus takaa sen, että Panssari-prikaati täyttää sille asetetut vaatimukset.

Panssari-prikaati ja sen henkilöstö ovat ylpeitä saadessaan kantaa maastopuvun hihassa Laguksen nuolia. Tuo Panssari-divisioonan kolminuolitunnus on nyt 80 vuoden ikäinen, mutta sen ISKE ja MURRA -henki elää vahvana, siitä me kaikki panssariasielajin soturit pidämme vahtivuorollamme huolen.

Puhe päättyi paraatijoukon kolminkertaiseen eläköön huutoon panssarijoukoille!

Keski-Suomen Reserviläispiirin pj Perttu Hietanen (vas.), piirien toiminnanjohtaja Tapio Paappanen ja Keski-Suomen Reserviupseeripiirin pj Mika Pakkanen kuvattiin "Moukarin" edustalla 29.6.2022.

Valokuvia PSPR:n paraatin nykyvoimista

Leopard 2 A6 taistelupanssarivaunu.

BMP-2MD rynnäköpanssarivaunu.

Leopard 2 A4 panssarivaunu, jonka kärjessä miinanraivain.

Lavetilla kolme kuljetuspanssarivaunua (MT-LBV).

Panssarihaupitsi 155 PSH K9 FIN ("Moukari").

Ilmatorjuntapanssarivaunu (ITPSV90).

Smile-kurssi koolla

RUK 130 Keski-Suomessa 17.8.

Martti Porvali

Smile-kurssin keskisuomalaisia Ylistönsillalla- Vasemmalta Matti Kupari, Pekka Haikara, Kai Sovijärvi, Hannu Koskinen, Heikki Elonheimo, Tuomo Markkanen, Hannu Kraft, Heikki Bamberg, Risto Kahelin, Seppo Mantere, Timo Nissinen, Pekka Ruissalo, Risto Tahvonen ja Ari Harju. Kuva: Matti Kupari

RUK:n kurssi 130 oli ensimmäinen kurssi, joka otti kurssilleen nimen. Kun kurssista oli kulunut 40 vuotta, perustivat kurssilaiset oman kurssitoimikunnan. Ryhmä järjesti siitä lähtien vuosittaisen kokouksen Helsingissä. Viime vuonna Helsinkiin ei enää lähtenyt Keski-Suomesta kuin yksi kurssiveli - Hannu Koskinen. Tilanteen korjaamiseksi Matti Kuparin esityksestä järjestettiin Keski-Suomeen oma kurssikokous 17.8.2022.

Kokoon saatiinkin parikymmentä Smile-kurssiveljeä. Tilaisuuden ohjelmassa oli tulokahvi tutustumisineen, Matti Kuparin esitys SMILE-kurssin aiemmista lounaskokouksista sekä mahdollisesta 55-vuotisjuhlakokouksesta, Martti Porvalin esitys keskisuomalais-

ten talvisodasta ja Hannu Koskisen monipuolinen esitys veteraaniperinteen siirtämisestä nuoremmille sukupolville. Näiden jälkeen tutustuttiin prof. emeritus Ari Virtasen johdolla Jyväskylän yliopiston fysiikan laitoksen ydinfysiikan osastoon ja hiukkaskiihdyttiin.

Illan suussa alkanutta päivällistä ryydittivät monenlaiset muistelut ja kertomukset kurssilaisten elämästä. Tässä mallia muidenkin maakuntien reserviläisille ”omien” kurssitapaamisten järjestämiseksi.

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

Canon
Business Center JKL

Viherlandia
www.viherlandia.fi

ÜBER KETTERÄ PAINOTALO

PrintHaus

Pyrimme aina löytämään
paitsi laadukkaan,
myös kustannustehokkaan
ratkaisun painotuotteellesi.

Klikkaa lisätietoja –
www.printhus.fi

Kysy tarjous!

Esitteet / Lehdet / Julisteet / Lomakkeet / Kuoret

TUPASWILLÄ
PAREMMAN OLON PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safariit upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswillä.fi 020 7 410 100

Keski-Suomen maanpuolustusjuhla Joutsassa

Juha Happonen

Ilmasotakoulun seppelä muistomerkille. Eversti Vesa Mäntylä (oik.) seurassaan Joutsen kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heikki Kuurne.

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Tapio Paappanen

Valatilaisuuden omaiset, kutsuvieraat ja yleisö Joutsen monitoimihallin edustalla.

Eversti Vesa Mäntylä: "Puolustusvoimien pidäkearvo on hyvä"

- Tänään valapäivää vietetään hyvin erilaisessa turvallisuussymppäristössä kuin puoli vuotta sitten edellisen saapumiserän kanssa, totesi Ilmasotakoulun johtaja eversti Vesa Mäntylä 7.8. alokkaille kohdistamansa puheen alussa. Suomi on vuosia kehittänyt puolus-

tustaan juuri Ukrainassa nähtyä sodan käyntiä ajatellen. Puolustusvoimien pidäkearvo on hyvä. Jäsenyys Natoon lisää sitä merkittävästi. Edelleen on kuitenkin muistettava, että Nato-Suomessakin puolustaminen kuuluu suomalaisille. Uusi ikäluokka liitettiin sotilasvalan vannoneiden joukkoon ja he saivat nimityksen lentosotamiehiksi. Valaa seurasi noin parin tuhannen henkilön joukkokoostuen alokkaiden omaisista, kutsuvieraista ja muuten maanpuolustusjuhlasta kiinnostuneista kansalaisista.

Ilmasotakoulun valaparaatia komensi majuri Heikki Erkkilä. Valan vannoneiden ohimarssin ottivat vastaan Ilmasotakoulun johtaja eversti Vesa Mäntylä, valanesilukija kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heikki Kuurne ja Joutsen kunnan johtaja Harri Nissinen.

Tapio Paappanen

Ilmasotakoulun heinäkuun saapumiserä suoritti joutsen keskustassa ohimarssin sotilasvalan jälkeen. Kärjessä Ilmasotakoulun lippu, jota kadetit vartioivat.

Vapaaehtoinen maanpuolustus näkyi hyvin paraatissa

Veteraani- ja vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen lippulinna muodostettiin Keski-suomen reservipiirin toimenpitein. Kesän alkupuolella lähestyttiin kokojäsenkenttää kattavalla jakelulla, jonka vastauksena sai antaa suostumuksen lippulinnaan. Samassa yhteydessä sai myös tilata itselleen maastopuvun. Lippulinnan tarkoitettuja lippuja saatiin riittävästi eri paikkakunnilta. Veteraanijärjestöjen lippuja ei ole enää veteraanisukupolvea kantamassa, joten nuorempien vastuulle tämä rooli on jo langennut viime vuosien kuluessa.

Keski-Suomen Alue toimisto toimitti tilatut varusteet Joutsen sunnuntaina 7.8. klo 7. Paikalle saapunut joukko varustettiin, jonka jälkeen alkoi harjoittelu tulevaa tehtävää varten reservin majuri Timo Salon johdolla. Näin joukko valmennettiin valaparaatia varten. Paraatissa lippulinnaa johti reserviupseeriin puheenjohtaja reservinkapteeni Mika Pakkanen. Paraatikatselmus laajalla kentällä saa lippulinnaa hyvän täydennyksen tuulussa liehuvine lippuineen. Lippulinna marssi ohimarssin keulalla ja toi näin useiden lippujen välityksellä yleisölle kuvan veteraanien uhruksista Suomen hyväksi ja vapaaehtoisen maanpuolustustyön tärkeydestä.

Tapio Paappanen

Vapaaehtoinen maanpuolustus lippujen välityksellä ohimarssissa.

Keski-Suomen maanpuolustusjuhla Joutsassa

Tapio Paappanen

Rynnäkö- ja kuljetuspanssarivaunu kiinnosti yleisöä.

Tapio Paappanen

Veteraani- ja vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen liput esillä pääjuhlassa Joutsan monitoimitalossa.

Juha Happonen

Martti Porvali (vas.) luovutti eversti Vesa Mäntylälle JP 27:n perinneyhdistyksen standardin.

Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto

Ilmasotakoulun johtaja eversti Vesa Mäntylä otti vastaan Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistyksen Keski-Suomen osaston puheenjohtaja Martti Porvalilta yhdistyksen standardin Joutsan maanpuolustusjuhlan pääjuhlassa. Porvali totesi yhdistyksen päätehtäväksi jääkäriperinteen vaalimisen ja kun nyt oltiin jääkärieversti Iivari Kaurasen kotipitäjässä, jääkäriperinteiden nostolle oli oiva paikka. Keski-Suomen Pioneeripataljoona ja sen Aliupseerikoulu vaali jääkäriperinteitä aina Pioneerirykmentin lakkauttamiseen vuoden 2014 loppuun saakka. Siinä vaiheessa myös Pioneerirykmentin lippuna ollut sysimusta leijonalippu siirtyi Pioneerikoulun lipuksi. Nyt eletään aikaa, että Ilmasotakoulu on puolustusvoimien puolella joukko-osasto johon tukeudutaan. Porvali kiitti Ilmasotakoulua sen antamasta tuesta jääkäriperinteiden vaalimiseen ja toivoi jatkuvuutta arvokkaan perinnetyön tukemiseen.

Majurin mediamalja FT, eversti evp Martti J. Karille

Juha Happonen

Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehden päätoimittaja Tapio Paappanen (vas.) onnitteli FT, eversti evp Martti J. Karia palkinnon luovuttamisen jälkeen.

Majurin mediamalja on sanomalehti Keski-suomalaisen pitkäaikaisen päätoimittajan, professori ja reservin majuri Erkki Laatikaisen nimikkopalkinto.

Se on perustettu vuonna 2009 kunnioittamaan Erkki Laatikaisen ansiokasta ja laaja-alaista työtä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi Keski-Suomessa. Palkinto on ikuisesti kiertävä, jonka tarkoitus on olla tavoiteltu ja arvostettu huomionosoitus.

Palkinto myönnetään vuosittain ansiokkaasta toiminnasta alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävästä työstä maanpuolustustyön tunnettuuden edistämiseksi.

Tämän vuoden Majurin mediamaljan myöntämisen perusteina oli Martti J. Karin useat ajankohtaiset kolumnit sanomalehti Keski-suomalaisessa ja muut julkiset esiintymiset mediassa Venäjän ja Ukrainan välisestä sodasta ja erityisesti analyysit Venäjän toiminnan taustoista, joista emme ole saaneet aiemmin lukea tai kuulla. Reserviupseerina näemme, että Karin toiminnalla on ollut kansalaisten keskuudessa maanpuolustustahtoa lisäävä vaikutus.

Professori, eversti evp Martti Lehdon juhlapuhe 7.8.

näjän yhteydessä puhutaan voimaministeriöstä, joihin luetaan turvallisuuspalvelu, poliisi ja armeija.

Länsimaissa emme aina ymmärrä, että Venäjällä valtopoliittikka ohjaa kaikkea poliittista toimintaa. Pyrimme aikoinaan Venäjän kanssa vuorovaikutukseen eri politiikkasektoreilla usein unohtaen, että kaiken takana ja perustana on valtopoliittikka.

Esimerkkejä on paljon. Venäjän on halunnut jakaa Sputnik-koronarokotetta länsimaihin. Kysymys ei ole sosiaali- ja terveyspolitiikasta tai auttamisesta vaan halusta tehdä sillä valtopoliittikkaa. On syntynyt uusi käsite: rokotepoliittikka.

Viestinnän alalla Venäjän viranomaiset ovat haastaneet useita SOME-toimijoita oikeuteen perustuen uuteen lakiin, joka kieltää sosiaalisen median alustoja jakamasta "laitonta" sisältöä mielenosoituksista tai Ukrainan sodasta. Maan viestintäpolitiikka ohjaa valtopoliittikka, joka pyrkii estämään hallinnon arvostelun. Venäjän pyrkimys irrottaa internetin venäläinen segmentti Runet verkosta on osa valtopoliittisia pyrkimyksiä.

Aikoinaan Nord Stream II kaasuputken osalta Suomi totesi sen meille olevan vain ympäristöpoliittinen kysymys. Nyt olemme konkreettisesti voineet todeta, että sen tavoite oli Venäjän halu vahvistaa Euroopan energiariippuvuutta. Energiasta on tullut keskeinen valtopoliittikan väline.

Koulutus- ja tutkimuspolitiikka Venäjällä on myös alisteinen valtopoliitikalle. Presidentti Putin on säätänyt lain, jossa kouluissa tullaan järjestämään säännöllisiä lipunnostoseremonioita ja oppitunteja, joissa juhlietaan Putinin aikaansaamaa Venäjän "uudelleensyntymää". Lisäksi Venäjälle rakennetaan Wikipedian korvaajaksi omaa digitaalista tietosanakirjaa. Laki vaatii myös yliopistoja hakemaan viranomaisilta lupaa ulkomaiseen yhteistyöhön. Myös tieteelliset julkaisut asetetaan etukäteiskontrolliin.

Kybermaailma on uusi sodankäynnin toiminta-alue

Kybermaailmassa hyökkäysten kohteena on usein kriittinen infrastruktuuri. Se käsittää rakenteet ja palvelut, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan elintärkeille toiminnolle. Siihen kuuluu fyysisiä laitoksia ja rakenteita sekä digitaalisia toimintoja ja palveluja.

Kriittisellä infrastruktuurilla on yhteys talouselämän toimintakykyyn, kansalaisten hyvinvointiin ja sisäiseen turvallisuuteen sekä kansalliseen puolustukseen.

Ukraina tuntee kyberhyökkäykset

Ukrainan infrastruktuuri on joutunut jo vuodesta 2015 lähtien vakavien hyökkäysten kohteeksi. Joulukuussa 2015 hakkerit iskivät ukrainalaiseen energiyhtiöön ja onnistuivat katkaisemaan sähkönjakelun 80 000 asiakkaalta ja vuonna 2016 tehty hyökkäys katkaisi 20 % Kiovan sähköntarpeesta.

Kesäkuussa 2017 NonPetya-haaitaohjelma saastutti Ukrainassa käytetyn kirjanpito-ohjelmiston, jonka kautta se levisi nopeasti ukrainalaisiin ja kansainvälisiin toimijoihin. Vaikutus ulottui useisiin Ukrainan ministeriöihin, pankkeihin ja kauppoihin sekä kymmeniin ulkomaisiin yrityksiin, jotka tekevät kauppaa Ukrainan kanssa. Hyvin vakavaa oli se, että hyökkäys vaikutti myös Tšernobylin ydinvoimalan säteilyvalvontajärjestelmään, jonka toiminta lamaantui. Hyökkäyksen jälkeinen korjaaminen aiheutti yli 10 miljardin dollarin kustannukset eri toimijoille.

Tammi-helmikuussa 2022 alkoivat palvelunestohyökkäykset laajasti Ukrainan hallinnon verkkosivuja vastaan. Kohteina olivat myös asevoimat ja pankkeja. Ilmeisenä tavoitteena oli saada Ukrainan hallinto näyttäytymään kyvyttömänä hoitamaan tehtäviään.

Kunnioitetut sotiemme veteraanit puolisoineen, arvoisat kutsuvieraat, hyvä juhlayleisö.

Tätä maanpuolustusjuhlaa vietetään aikana, jota ei enää uskottu Euroopassa koettavan. Venäjän hyökkäys Ukrainaan osoittaa, että yksinvaltainen johtaja voi edelleen viedä maansa mielettömään sotaan, jossa tavoite on toisen maan täydellinen alistaminen.

Venäjän/Neuvostoliiton tavoitteena on aina ollut geopoliittisten sekä ulko- ja turvallisuuspoliittisten etupiirien aikaansaaminen. Putinin Venäjä pyrkii pitämään kiinni vanhasta Neuvostoliiton aikaisesta etupiiristään. Tämä näky sen halussa syvään integraatioon ja valtioliittoon Valko-Venäjän kanssa sekä Kaukasuksen eri kapinallisuusalueiden sotilaallinen tukeminen ja epävakauden ylläpito.

Venäjä on aina pitänyt ja pitää Ukrainaa omaan etupiiriinsä kuuluvana. Vuonna 2013 Ukrainan Venäjä-mielinen hallinto maassa kaatui ja sysäsi ukrainalaiset ja maan venäjämiehet konfliktiin keskenään, joka johti sotaan Itä-Ukrainassa. Venäjä reagoi tilanteeseen nopeasti ja päätti miehittää Krimin helmikuussa 2014, pitkäaikaisen suunnitelmansa perusteella.

Tilanne eskaloitui 24.2, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan tavoitteena sen nopea alistaminen ja liittäminen osaksi Venäjää. Sen tavoitteena on Ukrainan itsenäisyyden tuhoaminen ja maan liittäminen osaksi Venäjää. Presidentti Putinille Neuvostoliiton hajoaminen oli katastrofi, nyt suurvaltasema etupiireineen halutaan palauttaa.

Meidän tulee muistaa, että Venäjällä kaikki on valtopoliittikkaa

Politiikan rakenteissa tunnustetaan erillisiä politiikan aloja tai sektoreita, kuten ulko-, sisä-, puolustus-, koulutus-, sosiaali-, talous-, maatalous-, terveydenhuoltopoliittikka. Kullakin poliittisella sektorilla tehdään poliittisia ohjelmia ja strategioita sekä toteutetaan politiikkatoimenpiteitä.

Venäjällä ylimmän hallinnon rakenne on periaatteessa vastaava kuin länsimaissa, mutta toimintamalli autoritäärinen. Venäjällä valtionjohto määrittelee maan kansallisen turvallisuuden tavoitteen ja Venäjän strategiset päämäärät ja tavoitteet, joita se ajaa ulko- ja turvallisuuspolitiikallaan. Ve-

Maa- ja ilmahyökkäyksen alkaessa 24.2.2022 tietoja tuhoava haaitaohjelma levisi satoihin tietokoneisiin Ukrainassa. Samaan aikaan hakkerit hyökkäsivät Ukrainan satelliittilajakaistaan. Sen lamauttamisen tavoitteena oli rampauttaa Ukrainan asevoimien johtamisjärjestelmä.

Satelliittipaikannusjärjestelmiä häirittiin Venäjän hyökkäyksen alkamisen jälkeen vaikuttaen laajalla alueella aina itäisestä Suomesta Välimerelle ja Pohjois-Irakiin saakka. Häirinnän vuoksi lentokoneet joutuivat paikoin vaihtamaan reittiä kesken lennon tai jopa vaihtamaan määränpäättä. Tällä pyrittiin häiritsemään Ukrainan ilmapvoimia ja lännen lentotiedustelua.

Kyberhyökkäys edellyttää tarkkaa kohteen analyysiä ja haavoittuvuuksien löytämistä. Tähän tarvitaan osaamista ja aikaa. Hyökkäyksillä on erilaisia tavoitteita. Ennen avointa hyökkäystä kyberoperaatioilla testataan kyberaseita ja hyökkäysvektoreita sekä tiedustellaan ja maalitetaan toimintaympäristöä. Lisäksi järjestelmiin voidaan asentaa takaportteja ja tappokytimiä myöhemmää käyttöä varten. Varsinaisen kyberhyökkäyksen tavoitteita ovat mm kriittisten järjestelmien häiritseminen, tietojen manipulointi ja tuhoaminen sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen lamauttaminen.

Tähän mennessä kyberhyökkäyksillä Venäjä ei ole saavuttanut haluamia vaikutuksia. Yhteiskuntaa ei ole saatu lamautettua ja kansalaiset luottavat johtoonsa. Ukrainan hallinto on saanut tukea Yhdysvaltain kyberasiantuntijoilta kriittisten järjestelmiensä apua suojauksen parantamiseen vuodesta 2021. Huippuosaaminen ja varautuminen auttavat kyberturvallisuuden rakentamisessa ja kriisiin varautumisissa.

Suomen ja Ruotsin NATO-jäsenyyset vahvistaa Euroopan turvallisuutta

Suomen ja Euroopan turvallisuusympäristö muuttui perustavanlaatuisesti Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Suomen poliittinen johto teki nopean päätöksen ja jo 18.5 Suomen ja Ruotsin NATO-suurlähettiläät

toimittivat maiden jäsenyyshakemukset NATO:n pääsihteerille Jens Stoltenbergille.

Toisen maailmansodan jälkeen Suomi jäi käytännössä Neuvostoliiton etupiiriin, jonka seurauksena Suomi ei mm voinut ottaa vastaan Yhdysvaltain tarjoamaa Marshall-apua. Vuonna 1948 allekirjoitetun YYA-sopimuksen myötä ulko- ja turvallisuuspolitiikkamme kiinnitettiin entistä vahvemmin Neuvostoliiton intresseihin. Neuvostoliitto pyrki romahduttamiseksi saakka vaihtamaan sopimuksen ensisijaisuutta maamme politiikassa.

Suomi pyrki kylmän sodan ajan puolueettomuuspolitiikkalaan tekemään pesäeroa Neuvostoliittoon, mutta valitettavasti kovin paljon Neuvostoliitto kykeni vaikuttamaan maamme sisä- ja ulkopoliittikkaan. Kylmän sodan ajan hallitusohjelmissa YYA-sopimus olikin ulkopoliittikkamme kulmakivi ja se mainittiin yleensä ensimmäiseksi.

Kylmän sodan aikana saimme kuitenkin pienin askelin vietyä eteenpäin erityisesti taloudellista integraatiota. Presidentti Mihail Gorbatšov totesi aikanaan, että Suomi voi päättää itsenäisesti suhtautumisestaan Euroopan yhteisöön. Mutta vasta Neuvostoliiton romahdettua Suomen sotilaallinen länsisuuntaus pääsi liikkeelle. Suomi liittyi 1992 vastaperustettuun Pohjois-Atlantin yhteistyöneuvostoon. NATO:n rauhankumppanuusohjelmaan liitettiin 1994 ja lainmuutoksen jälkeen 1995 suomalaisjoukot saattoivat osallistua NATO-johdettuihin operaatioihin. NATO:n nopean toiminnan joukkoihin liitettiin vuonna 2008 ja vuonna 2014 Suomi allekirjoitti puolustusliiton kanssa isäntämaasopimuksen.

Vuoden 1999 hallitusohjelmassa ensimmäistä kertaa NATO-yhteistyö kirjattiin osaksi ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Edellisessä hallitusohjelmassa vuonna 1995 maamme puolueettomuus oli korvattu sotilaallisella liittoutumattomuudella. Lisäksi uusiksi politiikkakeinoiksi tulivat rauhankumppanuus, harjoitusyhteistyö ja kriisinhallintaoperaatiot sekä Puolustusvoimien NATO-yhteensopivuus.

Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa vuonna 2001

NATO:n laajentumiskehitys ja ns. avointen ovien politiikka nähtiin myönteisenä Euroopan turvallisuudelle. Vuoden 2007 hallitusohjelmaan kirjattiin ensikertaa ns. NATO-optio eli mahdollisuus hakea NATO:n jäsenyyttä, mikä ajatus oli ilmaistu vuoden 2004 ulko- ja turvallisuuspoliittisessa selonteossa. NATO-optio sisällytettiin myös myöhempiin hallitusohjelmiin, mutta liittymistä ei silloin nähty ajankohtaisena.

Kuluneiden viimeisen 20 vuoden aikana Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perustaan on kuulunut kansallisen liikkumatilan ja valintamahdollisuuksien ylläpitäminen. Suomen NATO-jäsenyyset vahvistaa Suomen turvallisuutta heikentyneessä toimintaympäristössä ja lisää Itämeren alueen ja Pohjois-Euroopan vakautta ja turvallisuutta. Suomen oma vahva puolustus- ja kriisinsietokyky vahvistaa myös NATO:a ja liittokunnan yhteistä puolustusta. Suomesta tulee NATO:oon turvallisuuden tuottaja.

Arvoisat kuulijat!

Huoltovarmuus, varautuminen ja henkinen kriisikestävyys ovat yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen perusta

COVID-19 pandemia osoittaa, kuinka haavoittuvia yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ovat keskinäisriippuvassa globaalissa maailmassa. Pandemia osoittaa myös, kuinka häiriö yhdesä toimintasektorissa vaikuttaa laajasti moneen muuhun ja voi halvaannuttaa koko yhteiskunnan.

Huoltovarmuudella tavoitellaan väestön toimeentulon, elinkeinoelämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömyyden kriittisen tuotannon, palvelujen ja infrastruktuurin turvaamista vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

1990-luvulla Neuvostoliiton romahtaessa Suomi ja Ruotsi tekivät hyvin erilaiset johtopäätökset turvallisuuskehityksestä. Suomi ei muuttanut turvallisuuspoliittikkansa perusteita, johon kuuluvat yleinen asevelvol-

lius ja uhkatilanteen mukainen Puolustusvoimien suorituskyky. Kokonaisturvallisuusajattelu säilyi vahvana ja huoltovarmuutta sekä varmuusvarastointia jatkettiin ja kehitettiin.

Sotilaallisen kriisin kohdalla Suomessa, kriittisiä varaosia tai palveluita ei välttämättä ole saatavissa muista maista, vaikka niin olisi suunniteltukin, koska ne kohdentuvat oman maan tai liittokunnan tarpeisiin. Kansainvälisten yhteyksien häiriöiden vaikutusten ymmärtäminen ja arviointi on erityisen tärkeää huoltovarmuuttamme kehitettäessä. Globaaleihin tuotannon arvoketjuihin tarvitaan parempaa läpinäkyvyyttä, jotta niihin liittyvät uhat, haavoittuvuudet ja riskit sekä niiden vaikutukset yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin voidaan tunnistaa.

Materiaalisen huoltovarmuuden rinnalla tulee tarkastella myös kriittisen osaamisen varmistamista. Palveluiden ulkoistaminen ja kansainvälistymisen ulkoistavat myös kansallisen osaamisen. Kriittisen osaamisen varmistaminen parantaa sekä huoltovarmuuttamme että kilpailukykyämme kansainvälisessä liiketoiminnassa.

Ukrainan sota osoittaa, että kansakunnan henkinen kriisinkestävyys on yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämätön asia. Tämä tarkoittaa yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan sekä kansakunnan kykyä kestää kriisitilanteiden aiheuttamat henkiset paineet ja selviytyä niiden vaikutuksista. Hyvä henkinen kriisinkestävyys edistää kriiseistä toipumista ja ilmenee tahtona toimia valtiollisen itsenäisyyden, väestön elinmahdollisuuksien sekä turvallisuuden ylläpitämiseksi kaikissa tilanteissa.

Luottamus

Yksi henkisen kriisinkestävyyden tärkeimmistä tekijöistä on luottamus. Tämä tarkoittaa kansalaisten keskinäistä luottamusta sekä kansalaisen luottamusta yhteiskuntaan ja sen toimijoihin. Luottamuksen merkitys korostuu erityisesti häiriötilanteissa ja varsinkin poikkeusoloissa. Me suomalaiset luotamme poliittiseen järjestelmäämme ja Puolustusvoimiin. Tälle pohjalle on hyvä rakentaa tulevaisuutta.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys

1939-1945 Siellä jossain... Veljeä ja siskoa ei jätetty!

Tänään... Heitä emme unohda!

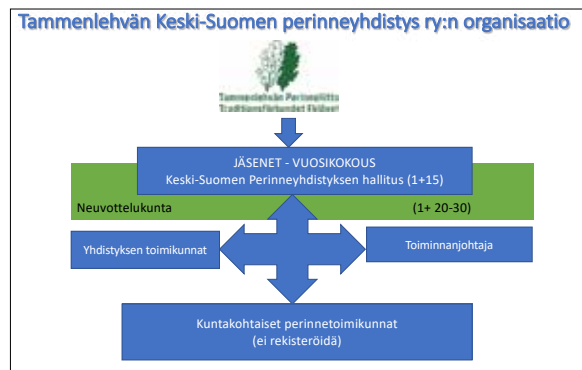
Matti Krats

Sotainvalidien Veljesliitto, Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Rintamaveteraanien Liitto perustivat 24.4.2003 Tammenlehvän Perinneyhdistys ry:n nimisen järjestön. Järjestön tehtävänä on hoitaa ja vaalia 1939-1945 sotien ja niiden veteraanien perinteitä veteraanijärjestöjen toiminnan päättymisen jälkeen. Tammenlehvän Perinneyhdistykseen kuuluu tällä hetkellä 23 veteraani-, maanpuolustus- ja perinnetyötä tekevää yhteisöä. Vastuullinen ja kokonaisvaltainen Tammenlehvän Perinneyhdistyksen toiminnan arvioidaan käynnistyvän viimeistään 2024.

Tammenlehvän Perinneyhdistyksen alaisuuteen on tähän mennessä perustettu 8 maakunnallista tai alueellista rekisteröityä perinneyhdistystä. Keski-Suomeen tullaan perustamaan Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry.

Keskisuomalaiset veteraani- ja maanpuolustusjärjestöt ovat valmisteet yhteisen maakunnallisen perinneyhdistyksen perustamista muutaman vuoden ajan. Perustajajäseniksi ovat lupautuneet oikeiden taulukon mukaiset järjestöt, viranomaiset ja säätiöt:

Sotainvalidien Veljesliiton Sisä-Suomen piiri ry, Sotainvalidien Sisä-Suomen Perinneyhdistys Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ry, Keski-Suomen Rintamaveteraanipiiri ry, Keski-Suomen Lottaperinneyhdistys ry, Keski-Suomen Reserviupseeri ry, Keski-Suomen Reserviläispiiri ry, Keski-Suomen Kadetti ry, Keski-Suomen Sotilaspoikien Perinneyhdistys ry, Tammisunnuntain Killan säätiö, Keski-Suomen keräyspiiri (Veteraanivastuu), Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö, Keski-Suomen Rauhanurvaajat ry, Keski-Suomen Liitto, Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys, Jyväskylän Sotilaskotiyhdistys, Karjalan Liiton K-S piiri, Keski-Suomen aluetuomisto, Ilmasotakoulu, Maanpuolustusnaisten Liitto K-S piiri, Keski-Suomen Sotavotot ry, Keski-Suomen Järkkärit ry

Säännöt

Keski-Suomen perustajajärjestöt hyväksyivät alustavasti yhteisessä kokouksessaan 26.4.2022 yhdistykset säännöt lähetettäväksi PRH:een. Hyväksyttiin alustava esitys hallituksen kooksi ja paikkaajaksi.

Hallitus

Hallitus kutsuu yhdistyksen neuvottelukuntaan perinneyhdistyksen tarkoitusta tukevia henkilöitä ja yhteisöjen edustajia. Perustajajärjestöt esittivät yksimielisesti hallituksen puheenjohtajaksi **evi (evp) Jukka Kentalaa**. Lopulliset henkilövalinnat tehdään Tammenlehvän Keski-Suomen perinneyhdistys ry:n perustamiskirjan allekirjoituksen yhteydessä. Hallitus valitsee yhdistykselle toiminnanjohtajan ja tarvittavat toimikunnat. Alustavasti on sovittu perustamiskirjan allekirjoitus ajankohdaksi Kansallista veteraanipäivää 27.4.2023.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry.			
Esitys hallituksen muodostamisesta 1+15 jäsentä			
Puheenjohtaja			
Varapuheenjohtaja	Varapuheenjohtaja	Varapuheenjohtaja	
Sotainvalidien Veljesliiton Sisä-Suomen piiri ry	Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ry	Keski-Suomen Rintamaveteraanipiiri ry	
Varsinainen jäsen	Keski-Suomen aluetuomisto	Ilmasotakoulu	Keski-Suomen Reserviläispiiri ry
Varajäsen	Keski-Suomen Kadetti ry	Karjalan Liiton Keski-Suomen piiri ry	Keski-Suomen Reserviupseeri ry
Varsinainen jäsen	Maanpuolustusnaisten/ Keski-Suomen piiri	Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö	Keski-Suomen keräyspiiri (VEVA)
Varajäsen	Keski-Suomen Sotilaspoikien Perinneyhdistys	Tammisunnuntain Killan säätiö	Keski-Suomen Sotavotot ry
Joutsen seutukunta	Jyväskylän seutukunta	Jämsän seutukunta	
Joutsen, Luhanka	Hankasalmi, Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen	Jämsä	
Keuruun seutukunta	Saarijärven-Viitasaaren seutukunta	Äänekosken seutukunta	
Keuruu, Multia	Kannonskoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihlajavesi, Saarijärvi, Viitasaari	Äänekoski, Konnevesi	

Kulkin taho ja alue valitsee itsenäisesti jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Veteraanitalo ja Peurunka toiminnan tukikohtina

Jyväskylän kaupungin kanssa on alustavasti sovittu, että Taulumäellä sijaitseva Veteraanitalo voi toimia tulevan yhdistyksen toimipisteenä. Veteraanitalolla on tilat säilyttää arkisen toiminnan materiaalit, järjestää kokouksia ja pieniä tilaisuuksia. Peurungassa puolestaan on tarkoitus järjestää laajemmat kokoontumiset, vuosikokoukset, seminaarit, juhlatilaisuudet tms.

Kuntakohtaiset perinnetoimikunnat

Perinneyhdistyksen kivijalkana toimivat kuntakohtaiset rekisteröimättömät perinnetoimikunnat. Veteraanijärjestöjen toiminnan päättymisen jälkeen vastuu veteraanien, puolisoitten ja leskien edunvalvonnasta ja huolehtimisesta siirtyy perinnetoimikuntien vastuulle. Edelleen merkkipäivien, muistomerkkien, PRO-Patria taulujen ja vastaavien ajankohtaisesta huolehtimisesta. Perinnetoimikunnat laativat kirjallisen vuosisuunnitelman vastuuhenkilöilleen.

Laaja perinneseminaari Peurungassa 14.10.2022

Seminaariin on kutsuttu perustajajärjestöjen lisäksi edustukset Keski-Suomen kunnista, seurakunnista, K-S:n hyvinvointialueelta, koulujen opetushenkilöstöstä, lukiolaisista ja partiolaisista. Tilaisuuteen odotetaan n. 100 osallistujaa. Seminaarin aamupäivällä esitellään valmistelun nykyvaihetta ja yhteistyötahojen esityksiä perinnetyön tulevasta toiminnasta. Iltapäivällä on vuorossa paneelikeskustelu esitysten pohjalta.

Kunniakansalaisten elämäntyö

”Kertokaa lasten lapsille lauluin, himmetä ei muistot koskaan saa”. Sotasukupolven perintö on osa kulttuuriperintöämme ja kansallista identiteettiämme. He ovat taistelleet meille itsenäisyyden, jälleen rakentaneet ja luoneet pohjan hyvinvointivaltiolle, jota kutsutaan tänään maailman onnellisimmaksi valtioksi.

Meidän tehtävämme on siirtää heidän elämänsä kaarensa merkitys suomalaisuudesta tuleville sukupolville. Tämä on myös perustettavan Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry:n kunniatehtävä.

Maakuntakomppaniat perinteen vaalijoina

Kohteena sodanajan JR 48 ja JR 50

Kuva Jyväskylän Seminaarinmäellä JR 48:n muistomerkin äärellä järjestetystä tilaisuudesta. Keskellä JR 50:n lippu ja JR 48:n oikealla.

Päijänteen komppania vaalii JR 48:n perinnettä

Jalkaväkirykmentti 48 perustettiin jatkosodan alla keskisuomalaisista reserviläisistä. Rykmentin taisteluiden tie oli raskas. Se osallistui mm. Tali-Ihantalan taisteluun kesällä 1944 kärsien kovat tappiot. Jatkosodan aikana rykmenttiä täydennettiin Pirkanmaalaisilla reserviläisillä, mistä johtuen myös perinnetoiminta painottui sodan jälkeen Pirkanmaalle. JR 48:n sotatiestä on Kimmo Sorko kirjoittanut kattavan teoksen.

Nykyisin perinnetyö on siirtynyt Keski-Suomeen veteraanisukupolven ehtyessä. Keski-Suomen paikallispataljoonaan kuuluva Päijänteen Maakuntakomppania vaalii JR48:n perinteitä. Rykmentillä on lippu, jonka suunnitteli korpilahtelainen taiteilija Helmer Selin 1960-luvulla. Selin oli JR 48:n veteraani joka sota-aikana sai lempinimen Aleksandrovkankä piru. Lippu on sijoitettuna Puolustusvoimien Keski-Suomen Alueoimistoon ja sitä kannetaan kaikissa sotilasparaateissa ja perinnetilaisuuksissa.

Maakuntakomppanioiden perinnetyöhön kuuluvat mm. rykmenttien sotaan lähdön vuosipäivän tilaisuudet. Päijänteen komppanian reserviläiset laskevat seppeleen 18.6. Jyväskylän Seminaarinmäellä olevalle muistokivelle. Seminaarinmäki oli paikka, jossa JR 48 koottiin ja lähetettiin taisteluihin kesäkuussa 1941. Vuosipäivän yhteydessä jaetaan usein myös tunnustuksia ansioituneesta reserviläistoiminnasta sekä perinnetyöstä.

Vuosipäivän lisäksi maakuntakomppaniat osallistuvat moniin perinnetapahtumiin. Vuodesta 2014 alkaen ovat komppanioiden reserviläiset osallistuneet perinnejotoksiin Suomen puolelle jääneille taistelupaikoille. Perinnejotokset ovat olleet 50-60 kilometrin mittaisia erämaamarsseja joko jalkaisin tai hiihtäen. Marssit ovat suuntautuneet Muonioon, Raatteentielle, Ilomantsiin, Kuhmoon ja Savukoskelle. Marssien yhteydessä on tutustuttu kohteiden sotahistoriaan ja taistelualueisiin.

Maakuntakomppaniat ovat osallistuneet myös veteraanien viimeiselle matkalle, joissa reserviläiset ovat toimineet mm. avustajina ja kunniavartijoina. Viimeisin tilaisuus oli toukokuussa, kun Karjalan kannakselta löydetty sankarivainaja laskettiin Petäjäveden sankarihautaan. Maakuntakomppanioiden perinneysköt avustavat pyynnöstä veteraanien omaisia.

Perttu Hietanen
Perinne AU
Päijänteen Maakuntakomppania

Suomenselän komppania vaalii JR 50:n perinnettä

Osa maakuntakomppanioiden toimintaa on myös perinteiden vaaliminen, usko siihen, että tuntemalla historiaa, näemme paremmin myös tulevaisuuteen. Tärkein elementti perinnetoiminnassa on kuitenkin kunnioitus niitä kohtaan, jotka ovat nykyisen yhteiskuntamallin ja rauhan mahdollistaneet. Lisäksi veteraaniperinnön esillä pitäminen, jotta tulevatkin sukupolvet ymmärtävät historian merkityksen ja tapahtumat, jotka siihen on kuulua, niin rintamalla kuin kotona.

Suomenselän maakuntakomppanian perinnetyö nivoutuu JR 50:n eli jatkosodan pohjoisen Keski-Suomen jalkaväkirykmentin perinteiden vaalimiseen, jossa tärkeänä tapahtumana on sotaanlähdön vuosipäivä kesäkuun alussa. Tapahtumaa on tarkoitus kierättää eri vuosina eri paikkakunnilla pohjoisessa Keski-Suomessa eli tuoda se lähelle niitä paikkoja, joista sotaan lähteneet miehet on kerätty rintamalle. Tuodaan juhla lähelle sotaan lähteneiden omaisia ja kohtaloita, jotta muistopäivän ympärille saadaan luotua mahdollisimman lämmin ilmapiiri, tarina yhteisöistä yksilöön, johon kohtalot ja muistot ovat rakentuneet.

Perinnepäivän tärkeä tapahtuma on seppeleenlasku muistomerkeille yhteistyössä Keski-Suomen alueoimiston kanssa sekä tarina aiheeseen liittyvästä tapahtumasta.

Tänä vuonna vietimme perinnepäivää Saarijärvellä ja vuonna 2023 on tarkoitus mennä Viitasaarelle, johon kaikki kiinnostuneet ja omaiset on tervetulleita.

Lisäksi kunnioitamme JR 50:n muistoa tuomalla rykmentin lippu kaikkiin alueellisiin maanpuolustustapahtumiin ja kunniavartioihin Keski-Suomessa. Samalla Suomenselän maakuntakomppaniasta tulee mukana lipunkantaja, sekä tarvittaessa muitakin perinnetehtäviin pyydettyjä, joten olkaa ajoissa yhteydessä. Olemme olleet mukana myös sotilashautajaisten järjestelyissä, joita jatkossakin avustamme, esimerkkinä taistelupaikoilta jälkikäteen löytyneet, jotka nyt siunataan kotimultiin.

Juha Vimpari
Perinne AU
Suomenselän maakuntakomppania

Musta lippu yhdistää perinnetyössäkin

Maasotakoulu

Martti Porvali luovutti JP 27:n Perinneyhdistyksen standaarin kapteeni Tuomas Burkelle.

Martti Porvali

Perustamisestaan alkaen Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto otti tehtäväkseen vaalia jääkäriperinteen ohella nimenomaan jääkäripioneerien henkeä, saavutuksia ja perinteitä. Osaston kummiyksikkö oli Pioneerirykmentin lakkauttamiseen saakka Keski-Suomen Pioneeripataljoonan aliupseerikoulu. Rykmentin lakkauttamisen yhteydessä puolustusvoimissa jääkäripioneerien perinteen vaaliminen määrättiin Pioneerikoulun vastuulle. Näin Keski-Suomen osaston ja Pioneerikoulun tehtävät kohtasivat luontevasti toisensa. Tämä näkyy osaston ja pioneerikoulun välisessä yhteistyössä jääkäripioneerien perinteiden vaalimisessa.

Kiitokseksi ja tunnustukseksi annetun tehtävän menestyksellisestä hoitamisesta, Keski-Suomen osasto myönsi pioneerikoululle osaston, pioneerien tunnusvärin mukaisen, osaston mustan standardin. Osaston puheenjohtaja Martti Porvali luovutti tunnustuksen pioneeriaselajin vuosipäivän juhlallisuuksien yhteydessä pioneerikoulun johtajan sijaiselle kapt Tuomas Burkelle 29.7.2022.

Kovan onnen sukellusvene UC-57 Matkaa muisteltiin Loviisassa 8.8.

Paavo Mikkonen

Prikaatikenraali Vesa Valtonen puhuu Hamnsjärin muistomerkillä.

Marraskuun 12. päivänä 1917 lähti Danzigin satamasta saksalainen sukellusvene UC-57. Aluksen kapteeni oli kapteeniluutnantti Fridrich Wismann ja miehistöön kuului 27 merimiestä. Sukellusveneen tehtävä oli viedä kahdeksan suomalaista jääkäriä ja räjähdystarvikkeita ym. materiaalia Suomeen. Aluksen päämäärä oli pieni autio saari – Hamnsjär – Loviisan eteläpuolella noin 25 kilomet-

rin päässä mantereesta. Tuolle paikalle se saapui 17.11. ja lasti sekä jääkärit siirrettiin luotettavien kalastajien avulla maihin. Osa räjähdysaineista jäi myöhemmin punaisten haltuun eikä aiottua Pietarin radan katkaisua niillä voitu tehdä. Radioasema kuitenkin saatiin pystytetyksi eräaseen Kulosaaren huvilaan. Maihinlasketut jääkärit olivat Woldemar Hägglund, Viljo Hämäläinen, Weikko Lähenie-

mi, Sulo-Veikko Pekkola, Väinö Strömberg, Einar Wichman (Vihma) ja radioasemasta vastanneet Leo Ekberg ja Yrjö Tenhunen.

Kotisatamaa ei saavutettu

Sukellusvene lähti paluumatkalta seuraavaa päivää, mutta ei saapunut kotisatamaansa. Vene ilmeisesti räjähti yrittäessään laskea miinoja Suursaaren läheisyyteen. Suursaaren opettaja kertoi myöhemmin nähneensä Suursaaren läheisyydessä sukellusveneen ja kuulleensa räjähdysten. Hän piti venettä kuitenkin venäläisenä, kun ei tietysti tiennyt mitään saksalaisesta sukellusveneestä ja sen tehtävästä. Turmassa menehtyi koko veneen miehistö.

nyt elokuun 8. päivänä ”hyvän sään aikana” JP 27:n Perinneyhdistys ja Jääkärisäätiö järjestivät Hamnsjärissä muistotilaisuuden. Tilaisuudessa puhuivat Jukka Knuuti ja yhdistyksen puheenjohtaja prikaatikenraali Vesa Valtonen. Sen jälkeen laskettiin vuonna 1934 pystytetyn muistomerkkin juurelle kukat.

Muistomerkkiin on hakattu mm. kaatuneiden saksalaisten nimet ja lyhyesti sukellusveneen tuolloinen tehtävä, maahan tuotujen jääkärien nimet ja kiitokset Saksan valtakunnalle sen avusta Suomen itsenäisyyssota-

taistelussa. Merimatkan jälkeen Loviisassa kuulumme vielä esityksen jääkäri Weikko Läheniemen suvusta ja elämänvaiheista aina kaatumiseen saakka, joka tapahtui 15.4.1918 Kivennavan Kauksamossa.

Martti Porvali

Tapauksesta 105 vuotta

Syksyllä tapauksesta tulee kuluneeksi 105 vuotta, mutta jo

Kuninkaallisen Savon jääkärirykmentin hengessä ohjelmallinen

SANDELSIN LOUNAS

illalla Koljonvirran taistelun vuosipäivänä
27.10.2022 klo 18:00 ravintola Ilokevissä Jyväskylässä.

**Sandelsin lounas ja Koljonvirran taistelu
Martti Porvali**

**Marsalkka Johan August Sandels
Professori Osmo Pekonen**

Musiikki

Eino Nissinen laulu, Mari Alasaarela piano

Menu

Alkupalat: Muikunmätää voissa paahdetulla ruisleivällä, viipaleina halstrattua suolalohta voissa paahdetulla ruisleivällä, ylikypsää hanhenkoipea voissa paahdetulla ruisleivällä. Pääruoka: varpupaistia (koivunvarpujen päällä paistettua vasikanpaistia ja lihalientä sekä haudutettua kaskinaurista) Jälkiruoka: mustikkarättänä ja piimäjää
Juomat: vesi, Genever, puna/valkoviini (Bordeaux), Madeira (alkoholijuomat tilataan ja maksetaan paikan päällä)

Ilmoittautuminen

Maksamalla aterian hinta 65,00 € viimeistään 12.10.2022 JP 27:n Perinne-yhdistyksen Keski-Suomen osaston tilille n:o FI87 1045 3501 0374 01. Viestiosioon mahdolliset maksajan pankkitilin numero, ruoka-allergiat ja osallistujan nimi, jos se on joku muu kuin maksaja. Arkipuku.

Lisätietoja: Martti Porvali, porvalit@gmail.com, 040-9379008. Tilaisuuden päätteeksi on mahdollisuus ostaa kirja Suomen jääkärit – itsenäisyytemme etujoukko, 25 €/kpl; käteismaksu ja miel. tasaraha. Tilaisuuden järjestäminen edellyttää vähintään 60 osanottajaa.

**Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen
Keski-Suomen osasto**

Panu Moilanen

Puolustusvoimien varusmiessoittokunta: Suomipoppi!

Panu Moilanen

Elokuun kiertueella soittokunta esitti suomipopin kuuluisimpia ja rakastetuimpia kappaleita vuosien varrelta. Tätä hienoa musiikkisanomaa levitti soittokunnan suuri kokoonpano, johon kuului muun muassa sinfoninen puhallinorkesteri, jousisto ja kaksi pop rock -komppibändiä laulajineen.

SAMSUNG HUOLTO

Valtuutettu Samsung-merkkihuolto mobiililaitteille

Huollosta vastaa Aito Support Oy
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
www.aitosupport.fi
jyvaskyla@aitosupport.fi
030 - 6363840

AITO SUPPORT

Paikallista elämänturvaa jo 150 vuotta!

Lindab®

Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Riskcraft

Vakuutusmajuri.fi

Vakuutusten kilpailutus, korvauspäätösten oikaisu
web: riskcraft.fi blogi: vakuutusmajuri.fi

Maanpuolustuskoulutus reserviläisten henkilökohtaisten taitojen koulutuksen ytimessä

henkilömäärän sekä lisäsimme kurssiemme tarjontaa resurssejamme rajoissa.

Erityisen kiitoksen ansaitsevat jo tässä vaiheessa nuoruksemme ahkerat kouluttajat, johtajat ja väpeliitit suuresta työpanoksestaan yhteisen isänmaamme turvallisuuden eteen tehdystä työstään. Reservissä on voima ja teemme työtä yhdessä puolustusvoimien kanssa maanpuolustustaitojen ylläpidossa.

Osallistuimme elokuussa Tallinnassa pelastusalan yhteistyötapahtumaan

Elokuussa meidän oli mahdollisuus osallistua MPK:n kurssin kautta yhteistyötapahtumaan KL Tallinna malevan itä malevkunnan ja Viron pelastuslaitoksen ensimmäiseen yh-

teiseen koulutustapahtumaan Männikun harjoitusalueella. Kurssitapahtuma oli järjestäjille laatuaan ensimmäinen ja osallistujat pääsivät tutustumaan kalustoon. Samalla me pääsimme kyselemään kuinka pelastuslaitosten ja maanpuolustusorganisaation yhteistoiminta tapahtuu.

Meiltä osallistujina olleilla oli kaikilla kaluston tuntemusta, joten eniten uutta tietoa saimme palotiedusteluun käytettävään lennokkikaluston sekä eri tehtäviin varusteltujen konttien käytöstä. Käytännön harjoitteena rakennettiin maastoon letkulinjasto haaroituksineen ja linjaston valmistuttua siihen syötettiin vesi moottoripumpuilla läheisestä tekovesialtaasta. Kyseisten kurssien jatkosuunnitteluun annoimme omaa palautetta ja näillekin koulutuksille on varmaan tarvetta kotimaassakin.

Syksyn ja alkutalven kurssit jo koulutuskalenterissa

Tällä hetkellä ovat kaikki koulutuspaikkojen kurssit avattuna MPK:n koulutuskalenterissa osoitteessa <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri>. Käy tutustumassa tarjontaan ja ilmoittaudu kursseille. Joulukuulle on suunniteltu vielä yhtä 25 km:n marssitapahtumaa, ja sen toteutuksen varmistuttua saadaan tarjottua vielä yksi kenttäkelpoisuuden kuntosuoritus reserviläisille ennen vuoden loppua.

Hyvää syyskauden alkua teille kaikille ja pitäkää lippu korkealla!

Aarne Markko
Valmiuspäällikkö
MPK/Keski-Suomi

Kesäyön marssi marssittiin jälleen!

Elokuisen kesäyön marssijat saatettiin liikkeelle Ilmavoimien Big Bandin sävelin ja yhteisen alkuverryttelyn voimin. Yksi kesän lämpimimpiä päiviä saatiin kokea Killerillä ja lähimaastoissa.

Palokan ja Laajavuoren rinteiden alueella nähtiin iloisia marssijoita lauantaina 13. elokuuta. Sää suosi marssijoita ja tapahtuman järjestelyissä oli palattu melkein normiaikaa tarjoamalla marssijoille yhteinen alkuverryttely, jonka jälkeen lähtö reiteille tapahtui porrastetusti 32, 25 ja 10 km marssijoiden ryhmissä. Samoissa ryhmissä lähtivät yleisen sarjan ja reserviläissarjan osallistujat matkaan. 32 kilometrin matka oli suosittu, selkeästi moni testaa nyt kuntoaan, totesi tapahtuman pääjärjestäjä valmiuspäällikkö Markku Metsäpelto ilmapuolustuspiiristä.

Omaa kenttäkelpoisuutta reserviläinen voi osoittaa ampuamalla, marssimalla tai suunnistamalla. Rinnasteiseen kerta-

harjoituspäivään vaaditaan hyväksytty suoritus kahdesta eri lajista amputaitotestissä, pitkäkestoisella marssilla tai suunnistusradalla.

Kesäyön marssin reserviläissarjaan osallistuminen tukee tätä tavoitetta. Matkat edellyttävät myös etukäteisharjoittelua. Suoritetusta marssista MPK:n koskevat tiedot aluetoimistolle, joka kirjaa ne asevelvollisrekisteriin. Seuraava Jyväskylässä järjestettävä Kesäyön marssi on suunniteltu pidettäväksi lauantaina 20. toukokuuta 2023. Tervetuloa silloin marssimaan!

Eila Keinonen
Koulutussihteeri
Puhelin 050 558 3957

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

Turvallisuutta yhdessä.

Katso paikalliset kurssit osoitteessa **www.mpk.fi - koulutuskalenteri** - valitse yksikkö kohdasta **Tikkakoski tai Luonetjärvi - Hae**. Tarjolla on myös valtakunnallisia verkkokursseja. Kursseille ilmoittautuminen on mahdollista henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdassa kirjaudu.

ILMAPUOLUSTUSPIIRI Luonetjärven koulutuspaikka ***mpk.fi/ilmapuolustuspiiri***

Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 299 290 901, ahti.piikki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Mika Marin + 358 44 245 1742, mika.marin@mpk.fi

Avoimet kurssit:

15.10.	Sisäammuntasimulaattorikurssi (SAS) Hankasalmen reserviläisille	Ilmasotakoulu
15.10.	Kivääriammunnat, jatkotaso	Tikkakoski
16.10.	Kivääriammunnat naisille, jatkotaso	Tikkakoski
27.10.	ILMAPP Kybermaailman sotapeli huoltokurssi	Ilmasotakoulu
27.10.	ILMAPP Kybermaailman sotapeli, kurssilaiset	Ilmasotakoulu
12.11.	Arkiturvallisuus, varautuminen ja maanpuolustuksen teemapäivä	Jyväskylä
12.11.	Erikoisammunnat; Asekäsittelyammunta ja TRA tasoammunta	Tikkakoski
12.11.	Pistooliampunta naisille	Ilmasotakoulu
03.12.	Ampumataitotesti, RK 7	Ilmasotakoulu

Kohdennetut kurssit ilmapuolustuspiirin sitoutuneille kouluttajille ja Ilmavoimien reserviläisille:
mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI Tikkakosken koulutuspaikka ***mpk.fi/häme***

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

1.-2.10.	Perustamisen kurssi, PERK LKP1	Ilmasotakoulu
7.-9.10.	Paikallispataljoonan aluevalvonta 1. -kurssi (ALVA 1)	Puuppolan vanha hoivasairaala
7.-9.10.	Paikallisjoukkojen tiedustelukurssi	Vanha esikuntakomppania
14.-16.10.	Kyynel 22 -sissiradistiharjoitus	Vanha esikuntakomppania
21.-23.10.	Taistelu rakennetulla alueella, TRA 1	Vanha esikuntakomppania
11.-13.11.	Taistelupelastaja 2/2	Vanha esikuntakomppania
12.11.	Maatilojen varautuminen, Keski-Suomi	Tikkakoski
20.11.	Komendatin Cup 3-2022	Keuruun Ampumaurheilukeskus
25.-27.11.	Paikallisjoukkojen asekäsittelyn jatkok., ASE 2	Keuruun Ampumaurheilukeskus

MPK:N VALTAKUNNALLISET VERKKOKURSSIT

mpk.fi/koulutukset/verkkokoulutus

Kansalaisen kyberturvallisuus -verkkokurssi – turvallisempaan toimintaan digiympäristöissä.

Tutustu esittelyyn mpk.fi/ajankohtaista/digiturvallisuutta-verkossa ja ilmoittaudu opiskelemaan 31.12.22 mennessä!

MPK:n kurssikalenterit päivittyvät koko ajan!

Tarjolla kursseja nuorille, paikallisjoukoille ja muille kohderyhmille.

www.mpk.fi

Reserviläisen fyysinen toimintakyky

Tämä vuosi on ollut fyysisen toimintakyvyn tapahtumien uudeleen käynnistelyä, vielä on paljon parantamisen varaa aktiivisuudessa. Kiinnostus nousee, kun tapahtumat taas aktivoituu, niistä saadaan mielinkiintoisia ja järjestöjen jäsenmäärät vahvistuu vallitsevan tilanteen vaikutuksesta. Fyysinen toimintakyky on kuitenkin avainasemassa jokaisen kenttäkelpoisuudessa ja sen kehittämisessä.

Kenttäkelpoisuuden tapahtumiin kuuluu mm. marssit, jalan, pyörällä tai hiihtäen, suunnistus ja näihin liittyvät kilpailut, kunto- ja testaukset sekä ampumasuoritus.

Kuntotestauksia pidettiin alueellamme useita ja niiden edellytykset paranevat jatkossa, kun saamme omat testaajakouluttajat tämän syksyn aikana, jotka voivat lisätä alueellisia testajia tarpeiden ja kiinnostuksen mukaan. Jokaisella on silloin mahdollisuus tulla mukaan testeihin ja myöhemmin myös testaajaksi.

Marsseja, varsinkin kesällä on välillä jo ruuhkaksi asti valtakunnallisesti, mutta hyvä niin, jotta tarjontaa on jokaisen oman aikataulun mukaan ja se edistää myös harjoittelua ympäri vuoden. Ruuhkaisen kesän rinnalle tarvitaan vielä muihin ajankohtiin tapahtumia, jotka parantaa mahdollisuuksia osallistua tapahtumiin ja toisi niitä muutenkin paremmin saataville.

Loppuvuonna onkin tarkoitus vielä kokeilla talvimarssin kiinnostavuutta, joka taas parantaisi talvitoimintakykyä myös jalkaisin. Hiihtomarssit tuleekin sitten taas ohjelmistoon ensi vuoden puolella, kun saadaan riittävä lumipeite ja ladut.

Minioltermanni tulee

Uutena tapahtumana talvikauteen tulee Keski-Suomen reservipiirien sisäinen, paikallisyhdistysten välinen joukkuehiihtokilpailu, joka pidetään Saarijärvellä helmikuun ensimmäisenä viikonloppuna, johon kannustakin paikallisyhdistyksiä keräämään oma joukkue (6-7 hlö) valtakunnallisen viestihiihtokilpailun Oltermannin hengessä.

Tässä yhteydessä on hyvä suunnata katseet tulevan kauden tapahtumiin, jotta maakunnallinen tapahtumakalenteri saadaan tulevalle kaudelle ajoissa valmiiksi ja jokainen voi kerätä sieltä mieleiset tapahtumat sekä kilpailut ajoissa ja ehtii sovittamaan ne myös omaan kalenteriin sopivaksi.

Kannustan myös uusin kokeiluihin, jotka parantavat fyysistä toimintakykyä. Perinteiset lajit on hyviä ja tapahtumat rakentuu usein niiden ympärille, mutta keskiössä on kuitenkin reserviläisen kenttäkelpoisuus ja kaikki joka edistää sitä henkilökohtaisella tasolla sekä joukon toimintaa, on tervetullut toimintamuotona yhdistyksiin. Yksi hyvä esimerkki on liitokiekko eli frisbeegolf, josta järjestetään Reserviläisurheiluliiton kilpailuja, jossa mekin voidaan olla maakunnan omalla joukkueella mukana, jopa järjestäjänä.

Jos fyysisen toimintakyvyn kehittäminen kiinnostaa niin olkaa yhteydessä, se on reserviläisarmeijan selkäranka ja perusta, johon voidaan rakentaa osaamista. Tässä yhteydessä henkistä toimintakykyä yhtään väheksymättä, joka on näinä päivinä erittäin tärkeä asia ja uskon näiden kulkevan tiiviisti käsikädessä.

Juha Vimpari

Puheenjohtaja

Keski-Suomen reservipiirien kenttäkelpoisuustoimikunta

Jyväskylän Reserviupseerit ry

Syyskokous

Tiistaina 22.11. 2022 klo 18:00

Paikka: Cafe & Catering Vilhelm,

Seppälän kauppakeskuksessa, Ahjokatu 18.

Ohjelma: Kahvit, esitelmä (30+5 min) ja syyskokous.

Tervetuloa!

Keski-Suomen reservipiireille yhteinen varautumistoimikunta

Kesäkuun piirihallitusten kokouksissa päätettiin perustaa K-S reservipiiriin varautumistoimikunta. Mukana ovat myös maanpuolustusnaiset. Toimikunnan painopisteenä on kahtena ensimmäisenä toimintakautenaan (2022-23) luoda toimiva ja vastuuntuntoinen toimikunta sekä käynnistää yhdessä MPK:n kanssa varautumisen koulutus suunnittelu Tikkakosken Koulutuspaikassa jo nyt olemassa olevan varautumiskoulutuksen yhteyteen.

Keski-Suomen reservipiirien yhteisen varautumistoimikunnan tavoitteet 2022-23 ovat seuraavat:

- 1) Toiminnan käynnistäminen ja toimikunnan henkilöstön valinta
- 2) Suunnitella toiminnan ja koulutuksen painopiste toimintavuosille 2024-2030 yhteistyössä MPK Tikkakosken koulutuspaikan kanssa

3) Selvittää tilannekuva Keski-Suomen kuntien poikkeusolojen organisaatioiden henkilöstöstä sekä niiden täydentämiseen liittyvistä seikoista

4) Tuoda toimikuntaa tutuksi jäsenistölle ja kansalaisille sekä markkinoida varautumisen koulutusta ja tapahtumia

5) Tiedottaa jäsenistöä ja kansalaisia varautumiseen ja kriisinsietokykyyn liittyvissä asioissa

6) Kotiseutuharjoitusten uudelleen käynnistäminen

Toimikunnan jäseniksi kutsutaan kattava edustus keskisuomalaisia kokonaisturvallisuuden edustajia.

Timo Salo

Puheenjohtaja

Juha Vimpari

Sihteeri

Roni Walteri Tirkkonen priimusmiekan haltijaksi

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Pari vuotisen koronalockdownin jälkeen oli reserviupseeriipiirillä mahdollisuus osallistua Ilmavoimien RUK:n kurssi 113 päätöstilaisuuteen 12.8. Piirin puheenjohtaja Mika Pakkanen vei kurssilaisille terveiset reserviupseeritoiminnasta. Hän myös luovutti kurssin priimus Roni Walteri Tirkkoselle Reserviupseeriiliiton kunniamiekkan numero 515. Hän valmistui suojauslinjalta.

Kuvassa Ilmasotakoulun johtajan sijaisena toiminut everstiluutnantti Jussi Ansamaa, kurssin priimus Roni Tirkkonen ja Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ry:n puheenjohtaja Mika Pakkanen.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

SYYSKOKOUS

Keskiviikkona 12.10.2022 klo 18.00 Särkilammen maja, Saarijärvi
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen, jonka aikana Tero Tamminen kertoo
Särkilampi-projektista.

Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry SYYSKOKOUS

Keskiviikkona 12.10.2022 Särkilammen maja, Saarijärvi
Klo 15 RESL:n puheenjohtajaehdokkaiden esittäytyminen
Klo 16 RESL:n toiminnanjohtajan piiri-info
Klo 17.30 Tero Tamminen kertoo Särkilampi-projektista kahvin lomassa
Klo 18 Syyskokous alkaa
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
Piirihallitus

Jyväskylän Reserviupseerit

Komentoja ja kertausharjoituksia kotisohvalta

JRU:n hallituksen puheenjohtaja Janne Jukarainen päätyi loppuvuodeksi ”ulkomaankomennukselle”, mutta JRU:n liike ei silti lakkaa. Kokouksissa komennosta vastaa varapuheenjohtaja res. kapt. Mikko Laitinen, samoin kuin tästä kirjoituksesta.

Minulle kertausharjoitukset ovat aina olleet ”lomaa sekä kotoa että töistä”. Kuitenkin, viimeaikoina kirjeellä komennettuja harjoituksia ei ole omalle kohdalle saapunut, vaikka niitä on erikseen koitetu oikein pyytää ja omalle SA-esimiehelle ehdottaa, vaikka sitten MPK:n kautta kutsuttuina vapaaehtoisina harjoituksina. Tuloksetta. Vastaava tilanne on menneinä vuosina ollut varmasti monen kohdalla: Kiva olisi ollut päästä, mutta kutsua ei ole kuulut.

Venäjän järjestämän hyökkäyssodan seurauksena kertausharjoitusten määrään tulee kuitenkin odotettu muutos. Puolustusvoimat kutsuu lehtitietojen mukaan tämän vuoden aikana 28 000 (josta loppuvuoden lisäys on 9000) ja ensi vuonna 30 000 reserviläistä kertausharjoituksiin. Kaikille kutsu ei kuitenkaan käy, mutta into olisi kova. Apua tähän ”kertauskutinaan” tarjoaa kuitenkin MPK: Maanpuolustuskoulutus, ja sivusto <https://mpk.fi/>. Sieltä löytyy vielä kuluvallekin vuodelle yli 100 kurssia, joista merkittävästä osasta saa kertausharjoitusvuorokausia Puolustusvoimien rekisteriin.

Mutta entäpä jos ne koti- ja työkiireet estävät osallistumisen yleensä viikonloppuihin painottuville vapaaehtoisille kursseille? Nykyään myös siihen on ratkaisu: Komentoja voi nimittäin MPK:n verkko-kursseissa jakaa myös kotisohvalta – ja myös niistä saa ker-

tausharjoitusvuorokausia. Vääräleuat saattavat jo nojatuolienknaaleista suutaan avata, mutta suosittelen kokeilemaan! Eivät nimittäin ole mitään triviaaleja! Näitä verkossa suoritettavia, ja KH-merkin-täisiä kursseja on jopa paljon. Esimerkiksi: sotilasjohtamisen teo-riaopinnot, panssarintorjunnan peruskurssi-teoria, taktiikan kieli, sotilaspedagogiikan teoriaopinnot tai vaikkapa A2 Mekanisoitu pa-taljoona taistelussa, josta jokaisen reserviläisen on syytä tuntea pe-rusteet, niin toimintaperiaatteista kuin (teoreettisesta, vrt. Ukrai-na?) suorituskyvystäkin.

Vaikka verkkokursseissa vielä pieniä lastentauteja onkin, niin kannattaa aloittaa vaikkapa Taktiikan kielestä, jos NATO-aakkoset eivät tule ulkomuistista ja yksiköiden karttamerkit eivät ole jokapäiväistä kaurapuuroa. Yksi kertausharjoitusvuorokausi tarkoittaa näissä verkkokursseissa ihan realistisesti, että niihin uppoaa minimissään 6-8 tuntia tietokoneen äärellä vaikka taustalla olisi enemmänkin kokemusta. Onneksi kaikkia suorituksia ei tarvitse tehdä yhdellä kertaa valmiiksi vaan osa kursseista on mahdollista suorittaa iltaisin parin tunnin pätkissä, silloin kuin aika itselle parhaiten sopii!

Siispä: Kotisohvalle, mars mars!

*Mikko Laitinen
Varapuheenjohtaja
Jyväskylän Reserviupseerit ry*

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

70 vuotta

Järjestämme juhlaseminaarin Jyväskylän yliopiston Agorassa 1.10.2022 klo 15:00

”Suomi Euroopan muuttuvassa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa”

Luennot:

- Sinikukka Saari
Johtava tutkija Ulkopoliittisesta instituutista
- Jarno Limnell
Professori Aalto-yliopistosta
- Pekka Toveri
Kenraalimajuri evp
- Petteri Orpo
Kansanedustaja

Seminaari on avoin kaikille.

Tervetuloa!

Tasokas asiantuntijaseminaari

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri juhlii tasokkaalla asiantuntijaseminaarilla yhdistyksen 70:tä toimintavuotta kuun vaihteessa. Kun myllerrystä maailmalla riittää, jätetään 70-vuotisjuhlinnassa pönötys vähiin ja avataan muuttuvaa Euroopan turvallisuustilannetta huippuasiantuntijoilla. Lokakuun 1. päivänä klo 15 alkava juhlaseminaari on kaikille avoin, ja siinä yhteistyökumppanina on Jyväskylän yliopisto. Paikkana on Agora Jyväskylän Mattilanniemessä.

Seminaarissa luennoivat Venäjän tutkimukseen erikoistunut johtava tutkija Sinikukka Saari Ulkopoliittisesta instituutista, kyberturvallisuuden työelämäprofessori Jarno Limnell Aalto-yliopistosta ja median sota-asiantuntijana runsaasti käyttämä kenraalimajuri (evp.) Pekka Toveri. Lisäksi kansanedustaja Petteri Orpo päivittää Suomen turvallisuuteen liittyviä poliittisen kentän tapahtumia.

Piirin toiminnassa on keskeistä johtamiskoulutus, koulutusjärjestelmän kehittäminen sekä kenttäkelpoisuuden ja ammattoiminnan ylläpito. Kentällä hoidetaan kunniamartioita juhlapäivinä, ylennyksiin ja kunniamerkkien jakoon liittyviä tilaisuuksia, luentotilaisuuksia ja ampumaharjoituksia, erilaista kilpailutoimintaa sekä fyysisen kunnan ylläpidon harjoituksia jäsenistölle.

Piirin rooli on toimia sen alueella olevien Suomen Reserviupseeriliiton jäsenyhdistysten aatteellisenä ja toiminnallisena yhdyshenkilönä valtakunnan turvallisuutta edistävää toimintaa tukien. Lähivuosina reserviläisille säilyttää entistä enemmän perinnetyövästua kun Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys saadaan perustettua. Tuolloin kuntiin perustettavissa perinnetoimikunnissa tullaan suunnittelemaan veteraanien perinnön siirtoa nuorille. Kohderyhmänä ovat erityisesti peruskoulun yläkouluikäiset ja lukion ensimmäiset luokat.

Tapio Paappanen
Toiminnanjohtaja

Superkokousviikonloppu

Reserviupseeriliitto, Reserviläisliitto, Reserviläisurheiluliitto, Maanpuolustuskiltojen liitto ja Maanpuolustusnaisten liitto pitävät liitto- ja syyskokouksensa Jyväskylän paviijongissa. Tapahtuma alkaa perjantaina 18.11., jolloin liittojen hallitukset kokoontuvat. Illemalla kutsuvieraille Jyväskylän kaupungin vastaanotto. Pääpiirteinen ohjelma:

Lauantai 19.11.

- 10.00 Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n infotilaisuus
- 13.00 Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n liittokokous
- 10.00 Reserviläisurheiluliitto ry:n syyskokous
- 11.30 RES-klubi
- 11.00- 13.00 omakustanteinen lounas, Ravintola Faneri
- 13.00 Seuralaisohjelma, tutustuminen Suomen Ilmavoimamuseoon
- 13.00 Reserviläisliitto ry:n liittokokous

- 13.00 Reserviupseeriliitto ry:n liittokokous
- 13.00 Maanpuolustuskiltojen liitto ry:n liittovaltuusto
- 19.00 Iltajuhla ravintola Fanerissa
- Buffet-ruokailu
- Musiikista vastaa Ilmavoimien BigBand solistinaan Jenna Bägeberg.

Sunnuntai 20.11.

- 10.00 Jumalanpalvelus, Taulumäen kirkko
- Lippulinna
- 12.00 Kakkukahvit, Paviijonki
- 13.00 Valtakunnallinen maanpuolustusjuhla
- Juhlapuhe
- Maanpuolustusmitalien luovutus
- Jyväskylän kaupungin ja Ilmavoimien tervehdykset

Tarkempia tietoja saa seuraamalla sivua:
reservilaisliitto.fi/liitto/liittokokous2022

Tikkakosken Reserviläiset ry

Sääntömääräinen syyskokous

Aika: Maanantai 10.10.2022 klo 18.30

Paikka: ABC Palokka, kabinetti.

Palokanorsi 10, 40270 Jyväskylä

Käsitellään sääntömääräiset syyskokousasiat sekä hallitukselle 7 vrk ennen kokousta tuodut asiat.

Tervetuloa!

Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry

Sääntömääräinen syyskokous

Tiistai 11.10.2022 alkaen klo 18.00

Sepänkeskus (Kyllikinkatu 1, Jyväskylä).

Kokoukseen voi osallistua myös etäyhteydellä.

Jos haluat osallistua kokoukseen etäyhteydellä, ole yhteydessä yhdistyksen sähköpostiin jsres.ry@gmail.com.

Tervetuloa!

Yritys kehitys

www.yrityskehitys.com

**KOTIMAINEN
TJ-Katsastus.fi**

Leppävesi

Hallaperäntie 8
050 433 4245
ma-pe 9.00-17.00

Jämsä

Pietiläntie 8
050 345 8690
ma-pe 8.00-16.00

Muurame

Setäläntie 3C
050 523 0339
ma-pe 9.00-17.00

Vaajakoski

Haapaniementie 1
050 544 1099
ma-pe 9.00-17.00

24/7 autopesu Muuramessa

MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

Yhdessä olemme enemmän.

Yrittäjät

yrittajat.fi/liity

HandsOn Oy

Automaatiokaupan palveleva ammattilainen

HORMEL

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

**HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**

MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma

POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä

TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea

LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA

Jousmäki

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina
50-paikkaiseen linja-autoon asti.
Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

www.jousmaki.fi

Tupaswilla avautui jälleen

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Kaksi vuotta ehti kulua koronan parissa ja nyt elokuun viimeisenä viikonloppuna Keski-Suomen reservipiirit olivat mukana Tupaswillan perinnepäivillä 26.–28.8.2022. Reserviläistoiminnan esittelyn rinnalla oli esillä sota- ja järjestöhistoriaan liittyvää kirjallisuutta sekä Matti Hyvärisen laatima sota-historiallinen tietokilpailu. Kilpailuun osallistujien kesken arvottiin kaksi puukkoa ja arpaonni suosi Mirja Pummilaa ja Milla Arposta. Asehistoriasta vastasi Tourulan Kivääritehtaan Perilliset Emma-pikakivääreineen.

Suosituin rasti oli Äänekosken ekoaseryhmän ampumateltoa, jossa sai mitata ampumataitoaan sekä kiväärillä että pistoolilla. Aika-ajoin ampumavuoroja jopa jonotettiin. Käden puristusvoimaa sai testata reserviläisten teltassa. Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunta oli mukana varautumisteemallaan ja Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaiset ravitsemusteemallaan, jossa tarkasteltiin päivittäistä ruokahävikkiä.

Ukrainan sodan vaikutus reserviläistoimintaan ja maanpuolustustahtoon kiinnosti monia ihmisiä samoin kuin isien ja isoisien sotatiet nousivat usein keskusteluun. Perinneviikonloppuun aikana oli esillä paljon vanhan ajan konekalustoa ja suurin osa niistä liittyi ”Metsä”-teemaan.

Kuvat: Tapio Paappanen ja Matti Hyvärinen

Moottorisahataiteilija vauhdissa.

Eko-aserastilla tyylikkyyttä.

Harley-Davidson vm. 1936 ja sivuvaunu.

Valmet 20 Tourulan tehtaalta. Liikkuu vielä hyvin.

Mirja Pummila kertoi ruokahävikistä.

Hevosvoimaa konevoimien sekaan.

Markku Lyhdyn (oik.) ukrainalainen traktori pistäytyi reserviläisten osaston edessä. Mika Pakkanen (vas.) ja Harri Jaakkola tutkivat konetta.

Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry:n osastolla näki ”Emma”-pikakiväärin. Esittelijöinä olivat Jouko Partanen (vas.) ja Ari Auvinen.

Metsuri nousi korkealle ja puu katkesi latvasta 1 m:n pölkyiksi.

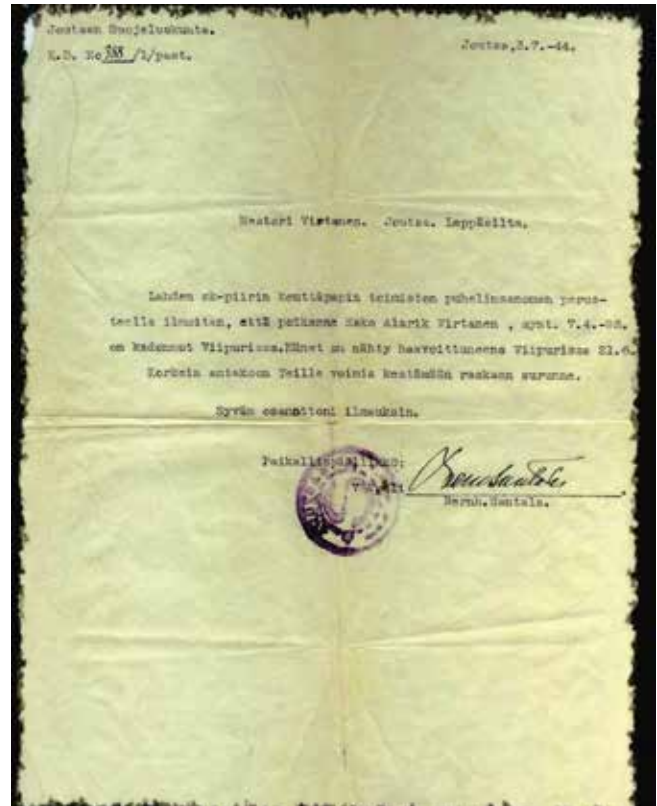
Hautakivi ja ensimmäinen kynttilä sekä oikealla Suojeluskunnan ilmoitus Virtasen katoamisesta isälle.

Viipurissa 1944 kadonneelle hautakivi Joutsassa

Pertti Mattila

Sotamies Esko Virtanen osallistui Syvärin sillanpääaseman torjuntataisteluihin 20.11.1942 alkaen. Tammikuun alussa Virtanen siirrettiin 9./20. Prikaatiin. Kesäkuussa 1944 alkanut puna-armeijan suurhyökkäys Karjalan kannaksella aiheutti sen, että 20. Prikaati siirrettiin pikavauhtia torjumaan suurhyökkäystä Viipurin kaupunkiin. Siellä hänet nähtiin haavoittuvan ja hän katosi jäljettömiin 21.6.1944. Suojeluskunta ilmoitti isälle katoamisesta 3.7.1944. Esko Virtanen julistettiin kuolleeksi 7.8.1964. Siunaustilaisuus kentälle jääneenä pidettiin samana syksynä.

Aloite puuttuvasta hautakivestä tehtiin lähiomaisten ja Joutsan Seudun Reserviupseerien toimesta Joutsan seurakunnalle. Ei saatu selvitettyä miksi sankarivainajalla ei ollut hänelle kuuluvaa hautakiveä aiemmin laitettu Joutsan sankarihautausmaalle.

Hautakivi paikalleen 77 vuoden kuluttua

Hautakivi asennettiin paikalleen ja ensimmäinen kynttilä sytytettiin 9./JR 22 palvellelle sankarivainajalle yli 77 vuotta katoamisen jälkeen. Hautakiven kustannuksista vastasivat lähiomaiset ja Joutsan Seudun Reserviupseerit ry.

Erinomainen muutos lainsäädäntöön

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK:n ase- ja ampumakoulutusta koskeva lainsäädäntö muuttui heinäkuussa niin, että yhdistys saa käyttää jälleen koulutuksessa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen aseita. Lakia muutettiin, jotta se palvelisi paremmin kursien kasvanutta kysyntää. Maailmanpoliittisen tilanteen muututtua MPK:n kurssit ovat nimittäin täyttyneet huomattavan nopeaan tahtiin. Puolustusvoimien aseet ovat tuttuja ja luotettavia, ja niiden käyttö sujuu kaikenlaisilla osallistujilla.

Lakimuutoksen myötä myös MPK:n ampumaohjelmisto uudistetaan vastaamaan Puolustusvoimien ampumaohjelmistoa. Puolustusvoimien aseilla suoritettavat ampumakurssit järjestetään aina Puolustusvoimien valvonnassa. MPK:n tulevia ase- ja ampumakoulutuksia voi selata osoitteesta:

<https://mpk.fi/koulutukset/ase-ja-ampumakoulutus/>

Reserviläispiiri isännöi KL Sakala malevan delegaatiota

Ensi vuonna tulee täyteen 20 vuotta Keski-Suomen reserviläispiirin ja KL Sakala malevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamisesta. Lokakuussa saapuu Sakala malevan uusi päällikkö majuri Andres Sarits erillisjoukkue ÜMERA:n johtokunnan jäsenen kanssa tutustumaan reserviläispiirimme toimintaan ja henkilöstöön. Vierailun aikana osasto tutustuu myös MPK:n koulutustoimintaan, kurssien henkilöstöön ja kurssilaisiin.

Reserviläisten jatko- ja täydennyskoulutus on ollut yhteistyön tavoite ja kantava aihe yhteistoiminnalle. Keskisuomalaiset ovat osallistuneet eri tapah-

tumiin kutsuttuina kilpailijoina ja toimitsijoina ja vierailijoina merkkitapahtumissa. Osa yhteistoiminnasta on toteutettu myös MPK:n SOTVA kursseina ja vuoteen 2023 on suunniteltu myös yhteisiä kursseja. Kaikkein monipuolisin osallistumismahdollisuus kuitenkin on auennut niille toimijoille, joille hakemusprosessin kautta on Kaitseliit myöntänyt tukijäsenen statuksen oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Yhteistyöllä on myös tässä tapauksessa suuri merkitys meille kaikille.

Aarne Markko
Viro-yhteyshenkilö
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Liput ja kunniavartio sotaan lähdön muistomerkillä.

Uusi 4.9. paljastettu muistomerkki.

Kotirintaman naisista on puhuttava enemmän

Viitasaarella paljastettiin muistomerkki 4.9.

Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Prikaatikenraali evp Hannu Luotola avasi juhlapuheessaan kotirintaman taustoja.

Viime sodissamme koko Suomi oli taisteluissa mukana. Maan kaikki voimavarat oli valjastettu palvelemaan kansakunnan taistelua vapaudestaan. Yli puoli miljoonaa henkilöä, naiset mukaan lukien, oli aktiivipalveluksessa kenttäarmeijassamme syysalveen 1944 saakka. Missään muussa sotaa käyneessä maassa ei yhtä suuri osa väestöstä osallistunut aktiivipalvelukseen.

Maan siviilielämän ja kansantalouden tarpeita varten kotijoukot huolehtivat henkilötäydennysjärjestelmän avulla

miehistön kokoamisesta ja kouluttamisesta armeijan täydennykseksi. Kotijoukkojen tuli turvata lisäksi kotialueen koskemattomuus sekä hoitaa osa kenttäarmeijan kalusto- ja materiaalitäydennyksistä samoin kuin ottaa vastaan ja hoitaa rintamalta ja sen tuntumasta evakuoituidut ihmiset, hevoset, kalusto ja materiaali.

Kenttäarmeijan ja kotijoukkojen lisäksi pääosa naisista sekä vanhukset ja nuoret saivat myös kantaa vastuuta kotirintamasta. Ilman kotirintamaa puolustustaistelumme ei olisi onnistunut.

Puolustuskyvytön kansa olisi ollut helppo saalis valloitus-

luisen ja epäluotettavan Neuvostoliiton kynsissä! Suomi ei sellainen saalis ollut. Kansamme henkinen vahvuus ja sotilaallinen osaaminen muotoutuivat jopa sankaruudeksi.

Ilman naisten panosta sotaa ei olisi ollut mahdollista käydä

Sota koetteli 1,5 miljoonaa suomalaista työikäistä naista heidän tehtävistään, asuinpaikoistaan ja perhetilanteistaan johtuen monin eri tavoin. Useat naiset tekivät kahta tai useampaa työtä. Eri järjestöihin, joita oli kymmenittäin, kuuluneet naiset toimivat päivätyönsä lisäksi työloissa, talkoissa ja kokenuksilla. Osa naisista toimi sekä rintamalla että kotirintamalla.

Tuolloin täysi-ikäisyys saavutettiin 21-vuotiaana ja äänestämään pääsi 24-vuotiaana. Lukuisat nuoret tytöt – oikeastaan vielä lapset – tekivät osansa sekä kotirintamalla että myös rintamalla. Kaatuneiden huoltoon osallistuminen lienee ollut heille vaikeinta.

Naiset miesten töissä

Naisten osalle tullut vastuu miesten töistä ansaitsee erityis huomion. Naisten toimet olivat

muun muassa varsinaisissa tai vapaaehtoisissa maataloustöissä, teollisuus- ja palvelutehtävissä, kotitöissä lasten ja perheen kasvattajina ja huoltajina sekä lottina.

Kotirintamanaiset sodan aikana varmistivat sen, että maa tuotti ruokaa, tehtaat pyörivät, autot kulkivat ja haavoittuneet hoidettiin. Oli tärkeää, että rintamalla olevat miehet saattoivat luottaa siihen, että kotirintamalla asiat hoituivat.

Näkyvä kunnioitus sotiemme naisille

– Täällä Viitasaarella paljastettava muistomerkki osoittaa pysyvää ja näkyvää kunnioitusta sotiemme naisille. Kansamme taistelu vapaudesta vaati raskaan uhrin: lähes 30 000 sotaleskeä ja 50 000 sotaorpoa, 90 000 kaatunutta, ja lähes 200 000 haavoittunutta, totesi Luotola.

Sotien jälkeen

Sotien jälkeinen aika tarkoitti lukuisille naisille oikeastaan jo totutun vastuunkannon jatkamista. Miehet saattoivat olla viikkokausia töissä savotoilla tai muissa matkatöissä taikka he olivat jääneet sankarihautoihin. Kansakunta rakensi uutta

Ensimmäisen seppeleen uudelle muistomerkille laskivat Sisko Linna (vas.), Isto Korhonen ja Arvo Pietiläinen. Muistomerkkin alueina olivat Pinja ja Lenni Pasanen.

tulevaisuuttaan – vahvasti nais-energialla.

Unhon yötä ei sallita

Historiaa kirjoitetaan, tallennetaan muistoja, pystytetään muistomerkkejä ja kunnioitetaan monella tavalla isänmaamme hyväksi toimineita siksi, että *me muistaisimme emmekä unohtaisi.*

On tärkeää tunnistaa ja tunnustaa historiamme tosiasiat, ettei käy kuten itänaapurissamme, jossa sen valtiojohto haluaa kansansa unohtavan kokonaisia historian ajanjaksoja ja vääristelee tapahtumia ja tosiasioita. Voiko olla sen vaikeampaa hetkeä kuin jättää läheisensä, kotinsa ja työnsä sekä lähteä sodan kurimukseen mahdollisesti henkensä menettäen? Äidit ja isoäidit joutuivat tuolloin puolisoitaan ja lapsiaan hyvästelemään raskain sydämin tietämättä heidän tulevista kohta-loistaan.

Kun muut ovat vaiti - kivet puhuvat

Kulttuuriperinnön siirtoa sukupolvelta toiselle on muistaa ja kunnioittaa niitä tekoja, joita nykyisen hyvinvointimme ja itsenäisyytemme varmistamiseksi on tehty. Vain oman, riittävän tehokkaan puolustuksen ja voimakkaan maanpuolustustahdon omaava kansakunta on selvinnyt itsenäisenä.

Kiitokset muistomerkkihankkeen toimijoille

Juhlapuhuja kiitti muistomerkkihankkeen tekijöitä ja toi tilaisuuteen Tammenlehvän Perinneliitto ry:n, Suojeluskuntajärjestön Perinteet ry:n, Sotilaspoikien Perinnesäätiö sr:n ja Puolustusvoimien tervehdykset.

Toimittaja, historiantutkija Pauliina Ylitalo piti tilaisuudessa esitelmän kotirintamasta ja naisten muuttuvasta roolista vuosina 1939-1945.

– Suomessa kotirintamalla oli merkittävä rooli. Se oli pääosin naisten muodostama, rintaman takana toimiva sotajoukko, joka ei taistellut aseissa, mutta taisteli silti.

Naiset huolehtivat muun muassa maanviljelyksestä ja maati-
lojen töistä, vastasivat huollos-
ta ja sairaanhoidosta, työskente-
livät teollisuudessa. Heidän
vastuulleen jäi myös lasten toi-
meentulo ja kasvatus.

Ylitalon mukaan naiset jou-
tuivat kaikkiaan ottamaan so-
dan aikana laajalti vastuuta yh-
teiskunnan toiminnoista.

– Sota muutti myös pysyvästi naisten roolia sekä kodeissa että yhteiskunnassa. Sota rakensi uudenlaista tasa-arvoa. Sota-ajan naiset raivasivat tietä sille, millaista suomalaisten naisten elämä nyt on.

Kotirintaman naisten tarinat ovat merkittävä osa veteraanisukupolven perinnettä, Ylitalo muistuttaa.

Jokaisella kotirintaman naisella on oma, arvokas tarinansa. Niitä meillä on vielä paljon kuultavana. Kotirintaman naisten toimintaa ei olisi ollut ilman osallistuvia, vastuuta kantavia yksilöitä. Sota-ajan naiset olivat valmiita luopumaan omasta hyvästäan tehdäkseen yhteistä hyvää. Se on oppi, jota meidän on hyvä vaalia myös tässä ajassa.

Muistomerkkihankkeessa mukana olleita muistettiin juhlavalla adressilla. Jorma Rihto (vas.), Isto Korhonen, Reijo Siekkinen, Arvo Pietiläinen, Kalle Kautto, Kari Hämäläinen, Matti Närhi, Markku Rossi, Pauliina Ylitalo, prikaatikenraali evp Hannu Luotola.

Viitasaarella oli 544 lottaa, joista talvisodan rintamilla 70.

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Lehti on Keski-Suomen reserviupseeri- ja reserviläispiirin tiedotuslehti. Se uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustusta-
pahtumia. Lehteä ei voi tilata. Se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun.

Keski-Suomen Maanpuolustajan seuraava numero 4/2022 ilmestyy joulukuussa viikolla 51.

Aineistot päätoimittajalle 30.11.2022 mennessä.

Osoitteenmuutokset:

RUL:

jasenasiat(at)rul.fi,
puh. 09 405 62011

RES:

jasenasiat(at)reservilaisliitto.fi,
puh. 09 405 62010

Julkaisijat:

Keski-Suomen reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:

Tapio Paappanen, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
Email: paatoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:

Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
Email: veijo.mononen(at)gmail.com

Sivunvalmistus- ja taitto:

Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3,
42700 KEURUU

Painopaikka:

PrintHaus Pori Oy

Kansikuva:

Paraati Joutsassa 7.8.2022/Tapio Paappanen

Lehden avustajia:

Hannu Karjalainen, Valkeakoski
Martti Porvali, Jyväskylä
Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä
Kimmo Sorko, Saarijärvi
Panu Moilanen, Jyväskylä
Perttu Hietanen, Korpilahti
Matti Hyvärinen, Korpilahti
Väinö Mononen, Eno

Keski-Suomen reserviupseeripiiri:

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Email:
reserviupseeripiiri(at)ksrespiirit.fi
reservilaispiiri(at)ksrespiirit.fi

Piiritoimisto:

Gummeruksenkatu 7
40100 Jyväskylä

Piirien verkkosivut ja Facebook:

www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
Email: verkkotoimittaja(at)ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:

Reserviupseeripiiri:

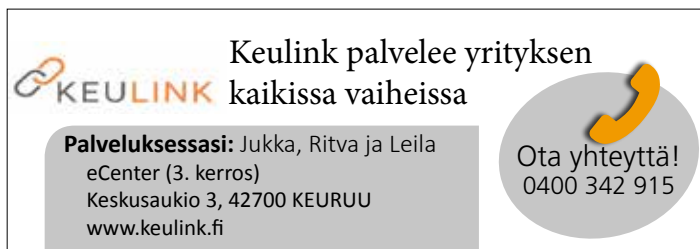
Mika Pakkanen, Jyväskylä,
puh. 040 500 7642

Reserviläispiiri:

Perttu Hietanen, Korpilahti,
puh. 040 507 1684

Piirien taloudenhoitaja:

Nina Pakkanen
nina.pakkanen(at)elisanet.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

vitreo

Challenging city spaces

www.vitreo.fi office@vitreo.fi

**RAMIN
VI JA RAUTA Oy**

Aatulantie 36
44200 Suolahti

puh. (014) 548 0200, fax 014-541 875

www.raminlvijarauta.fi

ENERGIA
keuruun sähkö • lämpö

**SÄHKÖÄ JA LÄMPÖÄ
KESKI-SUOMEN SYDÄMESTÄ**

www.keuruunenergia.fi

Taipaleen 1617 Tila

Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa.
Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa.
info@taipaleentila.com www.taipaleentila.com 014 856 316

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

URTTI
ASIANAJOTOIMISTO

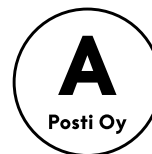
- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

www.urtti.fi 0400 565 361

jamk Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

Luova suunnannäyttävä.
Uuden sukupolven korkeakoulu.

Posti Green

Turvallista palvelua 24/7

K2 TURVAPALVELUT
www.k2turvapalvelut.fi
24/7 päivystys
0100 5248 (2,50 €/puhelu + alv 24 %)

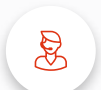
Hälytyskeskus

- Valvontaa yli 3 000 kohteessa, yli 700 kameralla
- Turvahälytysvalvonta
- Hälytyskuvavalvonta
- Palolinjojen valvonta

Kiinteistövalvomo

- Etähallintaa ja energiatehokkuutta yli 300 kohteessa
- Hälytysten arviointi ja toimenpiteet etäkäytöllä 24/7
- Energiatehokkuuden ja olosuhteiden optimointi
- Prosessien toiminnanvarmistus

Call Center

- Vastaanottaa yli 13 000 palvelupyyntöä kuukaudessa
- Valtakunnallinen palvelukeskus
- Palvelupyynnöt eri kanavista, kirjaus asiakkaan järjestelmiin
- Kiinteistötietojärjestelmä (huoltokirja) asiakkaalle

INFONIA®

Tiloja *sinulle*

www.infonia.fi

FRENDY

**OIKEAT TYÖKALUT
YLLÄPITOON**

Helppokäyttöinen ohjelmisto ylläpidon tueksi.

<https://eners.fi>

tieto-**akseli**

Arvon asiantuntijasi.

Taloushallinto | Palkanlaskenta | HR-palvelut | Tilintarkastus | Yritysjärjestelyt